

Rakennuttajayrityksen analysointi tilinpäätösten perusteella

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Liiketalous

Syksy, 2021

Anu Lehtinen

Liiketalouden koulutusohjelma

Tekijä Anu Lehtinen

Työn nimi Rakennuttajayrityksen analysointi tilinpäätösten perusteella

Ohjaaja Asta Mattila

Tiivistelmä

Vuosi 2021

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia rakennuttajayrityksen kannattavuutta ja taloudellista tilaa tilikausilta 2016-2020. Analysoinnin pohjana käytettiin tunnuslukuanalyysiä sekä prosenttilukumuotoista tilinpäätöstä ja trendianalyysiä. Saatuja tunnuslukuja vertailtiin toimialan vastaaviin yrityksiin. Tarkoituksena oli saada mahdollisimman monipuolinen kuva kohdeyrityksen taloudellisesta tilanteesta.

Opinnäytetyön teoreettisessa osassa käsiteltiin tilinpäätöksen sisältöä ja sen eri osia. Tämän jälkeen kerrottiin tilinpäätösanalyysistä yleisesti. Lisäksi teoriaosuudessa esiteltiin kannattavuuteen, vakavaraisuuteen ja maksuvalmiuteen liittyviä tunnuslukuja, sekä näiden tunnuslukujen laskentakaavat. Opinnäytetyön tutkimuksellisessa osassa suoritettiin tunnuslukuanalyysi, jossa laskettiin tunnuslukujen arvot ja esitettiin tulokset. Tunnuslukuja vertailtiin toimialan muihin yrityksiin Finnveran tilinpäätöstilastojen avulla. Lisäksi esiteltiin prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset sekä trendianalyysi.

Tutkimus osoitti, että rakennuttajayrityksen toiminta on taloudellisilla mittareilla mitattuna vakaalla pohjalla. Yritys on vakavarainen ja omaa hyvän maksuvalmiuden. Yrityksen kannattavuus vaihteli jonkin verran tarkastelukauden aikana, mutta keskimäärin se on hyvällä tasolla. Yrityksellä on hyvä pääomarakenne ja hyvät mahdollisuudet liiketoiminnan kasvuun tulevaisuudessa.

Avainsanat tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut, prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi

Sivut 37 sivua ja liitteitä 4 sivua

The purpose of thesis was to study the construction company's profitability and financial condition for the financial years 2016-2020. Key figures was used as a basis of analysis, percentage scale financial statement and trend analysis. The obtained key figures were compared to the similar companies in the industry. The purpose was to get as versatile picture as possible of the case company's financial situation.

The theoretical part dealt with the content of the financial statements and it's parts. After that, a general presentation of the financial statement analysis was told. In addition the theoretical part presented key figures related to profitability, solvency and liquidity. Also calculation formulas for these key figures were presented. In the research part of the thesis, a key figure analysis was performed and the values of the key figures were calculated and the results presented. The key figures were compared to similar companies in the industry using Finnvera's financial statements statistics. In addition, the percentage scale financial statement and trend analysis were presented.

The study showed, that construction company's financial situation is solidly based measured by economic indicators. The company is solvent and it has good liquidity. The profitability of the company varied a little during the period considered, but on average it is at a good level. The company has a good capital structure and a good opportunities for business growth in the future.

Keywords financial statement analysis, key figures, percentage scale financial statement, trend analysis

Pages 37 pages and appendices 4 pages

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Toimeksiantajan esittely	1
1.2	Työn tavoitteet, tutkimuskysymykset ja eteneminen	1
1.3	Tutkimusmenetelmä	2
2	Tilinpäätöksen sisältö	2
2.1	Tuloslaskelman rakenne	3
2.2	Taseen rakenne	4
2.3	Liitetiedot	5
3	Tilinpäätösanalyysi yritysanalyysin osana	5
3.1	Tilinpäätösanalyysin määritelmä	6
3.2	Tilinpäätösanalyysin vaiheet ja menetelmät	8
3.3	Tilinpäätöstietojen oikaisut.....	9
3.3.1	Tuloslaskelman oikaisut	9
3.3.2	Taseen oikaisut.....	9
3.4	Tunnusluvut	10
3.4.1	Kannattavuus.....	10
3.4.2	Vakavaraisuus.....	12
3.4.3	Maksuvalmius.....	13
3.4.4	Muut tunnusluvut	14
3.5	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi	14
4	Yritys Oy:n tilinpäätösanalyysi.....	15
4.1	Tilinpäätöksen oikaisut	15
4.2	Tilinpäätöksen tunnuslukuanalyysi	16
4.3	Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi	24
4.4	Toimialavertailu	30
5	Johtopäätökset	34
	Lähteet.....	37

Liitteet

- Liite 1 Oikaistut tuloslaskelmat tilikausilta 2016-2020
- Liite 2 Oikaistut taseet tilikausilta 2016-2020, vastaavaa
- Liite 3 Oikaistut taseet tilikausilta 2016-2020, vastattavaa
- Liite 4 Finnveran tilinpäätöstilastot 2016-2019

1 Johdanto

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia kohdeyrityksen kannattavuutta ja taloudellista tilannetta. Toimeksiantaja haluaa pysyä anonyyminä, joten kutsun yritystä tässä työssä nimellä Yritys Oy. Opinnäytetyössä selvitetään, miten yrityksen taloudellinen tilanne ja kannattavuus on kehittynyt vuosien 2016-2020 välisenä aikana. Aihe oli kiinnostava, koska se parantaa ammatillista osaamista tilinpäätöksen tulkinnasta ja erilaisten tunnuslukujen ymmärtämisestä. Yritys Oy:n omistajia ja johtoa tilinpäätösten analysointi auttaa kasvu- ja kehityssuunnitelmissa.

1.1 Toimeksiantajan esittely

Opinnäytetyön toimeksiantaja on Pirkanmaalainen rakentamisen asiantuntijapalveluita tarjoava yritys, joka on perustettu vuonna 2010. Yritys on yhtiömuodoltaan osakeyhtiö ja se on yksityisomistuksessa. Yritys Oy on rakennuttajayhtiö, joka tarjoaa asiantuntijapalveluita uudis-, korjaus-, ja täydennysrakentamisen hankkeisiin. Asiakkaita ovat esimerkiksi taloyhtiöt sekä kuntien ja kaupunkien kiinteistöyhtiöt. Yrityksen toimipaikka on Tampereella ja toiminta on valtakunnallista. Suurin osa hankkeista on kuitenkin pääasiassa Pirkanmaalla. Yritys Oy:n liikevaihto vuonna 2020 oli noin 1,4 miljoonaa euroa ja yritys työllisti tuolloin kahdeksan kokoaikaista työntekijää.

1.2 Työn tavoitteet, tutkimuskysymykset ja eteneminen

Opinnäytetyön tavoitteena on analysoida Yritys Oy:n kannattavuutta ja taloudellista tilannetta vuosien 2016-2020 välisenä aikana. Analyysia tehdään kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla. Prosenttilukumuotoisella tilinpäätöksellä vertaillaan yrityksen tilinpäätöserien keskinäisiä suhteita ja trendianalyysillä vertaillaan yrityksen peräkkäisiä tilikausia. Lisäksi toimialavertailulla tutkitaan Yritys Oy:n tunnuslukujen suhdetta muihin saman alan yritysten tunnuslukuihin.

Opinnäytetyön teoreettisessa osuudessa selvitetään mitä tilinpäätös sisältää ja mitä se kertoo. Lisäksi määritellään tilinpäätösanalyysiä, sekä sen vaiheita ja menetelmiä. Empirian

alussa tehdään oikaisut tilinpäätöksiin ja lasketaan valittuja tunnuslukuja kannattavuudesta, vakavaraisuudesta sekä maksuvalmiudesta. Tutkittava yritys on pk-yritys ja näin ollen tässä opinnäytetyössä keskitytään pk-yrityksen kannalta tarpeellisiin tunnuslukuihin, ottaen huomioon myös omistajaa hyödyttävät keskeiset näkökulmat. Tunnuslukujen laskennan jälkeen esitetään prosenttimuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi sekä tehdään toimialavertailu. Lopuksi kerrotaan johtopäätökset.

Tarkoitus on tutkia yrityksen tilinpäätöksiä ja saada tilinpäätöksiä analysoimalla vastaukset seuraaviin kysymyksiin: ”Mitä tilinpäätös kertoo yrityksestä?”, ”Mitä tarkoitetaan tilinpäätösanalyysillä?”, ”Mikä on Yritys Oy:n kannattavuus?”, ”Mikä on Yritys Oy:n taloudellinen tilanne?”. Saatuja tietoja yritys voi käyttää apuna tulevien tilikausien suunnitteluun ja kehityksen seuraamiseen. Tuloksia voidaan käyttää myös rahoitukseen, strategiaan ja investointeihin liittyvissä päätöksissä.

1.3 Tutkimusmenetelmä

Tilinpäätösanalyysi pohjautuu tunnuslukujen analysointiin ja tulkintaan, joten opinnäytetyö on toteutettu laadullisena eli kvalitatiivisena tutkimuksena. Aineisto pohjautuu yrityksen omiin tilinpäätöstietoihin. Tilinpäätöksiä tutkitaan viiden vuoden ajalta, jotta saadaan mahdollisimman hyvä kuva toiminnan kehityksestä.

Opinnäytetyössä käytetään aineistona tilinpäätösanalyysiin, laskentatoimeen ja kannattavuuslaskentaan liittyvää kirjallisuutta. Aineistona empiirisessä osassa ovat analysoitavan yrityksen viralliset tilinpäätökset vuosilta 2016-2020. Toimialavertailussa muiden yritysten vertailutiedot haetaan Finnveran tilinpäätöstilastoista.

2 Tilinpäätöksen sisältö

Tilinpäätös koostetaan juoksevasta kirjanpidosta ja sen tarkoituksena on antaa oikea sekä riittävä kuva yrityksen taloudellisesta asemasta ja tuloksesta (Ikäheimo ym., 2019, s.57). Tilinpäätöksen kokonaisuuden määrittää kirjanpitolaki. Tilinpäätös sisältää seuraavat osat: tuloslaskelma, tase, liitetiedot, toimintakertomus ja rahoituslaskelma. (Salmi, 2020, s. 24)

Tase kertoo yrityksen taloudellisen aseman tilinpäätöspäivänä. Siitä selviää yrityksen varallisuus, oma pääoma sekä velkojen määrä ja luonne. Tuloslaskelma taas kertoo tilikauden tuottojen ja kulujen määrän ja luonteen sekä näiden erotuksena saatavan voiton tai tappion määrän. Liitetiedot puolestaan täydentävät tuloslaskelmassa ja taseessa esitettyjä tietoja. Toimintakertomus on sanallinen selvitys, josta selviää yrityksen oleelliset tapahtumat ja tulevaisuuden näkymät. Rahoituslaskelma on laskelma tilikauden aikana hankituista varoista ja niiden käytöstä. Pienyrityksen ei tarvitse liittää tilinpäätökseensä toimintakertomusta, eikä rahoituslaskelmaa. (Ikäheimo ym., 2019, s. 57)

Kirjanpitovelvollinen on pienyritys, mikäli tilinpäätöspäivänä sekä päättyneellä että sitä välittömästi edeltäneellä tilikaudella ylittyy enintään yksi seuraavista kolmesta raja-arvosta:

1. taseen loppusumma 6 000 000 euroa
2. liikevaihto 12 000 000 euroa
3. tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä

(Salmi, 2020, s. 24)

Opinnäytetyön kohdeyritys on pienyritys, joten sen ei tarvitse esittää tilinpäätöksessään toimintakertomusta eikä rahoituslaskelmaa.

Voidaan sanoa, että tilinpäätös kertoo historiallista tietoa siitä, mitä on tapahtunut ja vain rajallisesti tulevaisuudesta. Siitä huolimatta yrityksen tulevaisuudesta pyritään tekemään johtopäätöksiä aiemman menestyksen perusteella. Tilinpäätös esittää yrityksen lähtökohtatilanteen, josta lähdetään kohti tulevaisuuden tavoitteita. (Salmi, 2020, s. 28)

2.1 Tuloslaskelman rakenne

Tuloslaskelmasta käy ilmi, miten tilikauden tulos on syntynyt. Ensimmäisenä tuloslaskelmassa esitetään yrityksen kaikki tuotot ja kulut, jotka on saatu varsinaisesta liiketoiminnasta. Liikevoitto tai -tappio saadaan, kun liikevaihdosta ja muista tuotoista vähennetään varsinaisesta liiketoiminnasta aiheutuneet kulut, esimerkiksi: ostot, henkilöstökulut, poistot ja liiketoiminnan muut kulut. Yrityksen varsinaisen liiketoiminnan tuloksen osoittaa liikevoitto. Liikevoiton jälkeen tuloslaskelmassa tulevat vielä rahoituksesta

aiheutuvat tuotot ja kulut, tuloksen järjestelyerinä poistoeron ja varausten muutos sekä tuloverot. (Tomperi, 2020, s. 150) Kannattavuuden analyysissä liikevoitolla on erittäin tärkeä rooli. Yrityksen toiminnan kannattavuudesta ja kehityssuunnasta tehdään päätelmiä liikevoiton avulla. (Salmi, 2020, s. 52)

2.2 Taseen rakenne

Tase kertoo yrityksen taloudellisesta asemasta tilikauden päättyessä. Taseen vastaavaa-puolella ovat rahan käyttökohteet ja vastattavaa-puolella rahan lähteet. (Tomperi, 2020, s. 157) Taseen vastaavaa-puoli koostuu yrityksen pysyvistä ja vaihtuvista vastaavista. Pysyvät vastaavat ovat yrityksen omaisuutta, joilla on pitkän aikavälin tuotto-odotuksia ja jotka ovat luonteeltaan pysyviä. Pysyviä vastaavia ei siis ole hankittu kaupankäyntitarkoituksessa. Pysyviä vastaavia ovat aineettomat hyödykkeet, esimerkiksi liikearvo ja kehitysmenoaktivoinnit, sekä aineelliset hyödykkeet, esimerkiksi maa-alueet, rakennukset sekä koneet ja laitteet. Pysyvissä vastaavissa ovat myös pysyväluonteiset sijoitukset, esimerkiksi tytäryritysten osakkeet. Pysyvien vastaavien jälkeen tasekaavassa tulevat vaihto- ja rahoitusomaisuus. Vaihto-omaisuus koostuu hyödykkeistä, jotka on tarkoitus jälleenmyydä. Rahoitusomaisuus taas sisältää saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. (Koski, 2017, ss. 55-56)

Taseen vastattavaa-puoli koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, pakollisista varauksista ja vieraasta pääomasta (Koski, 2017, s. 56). Yrityksen pääomarakenteen perusta on oma pääoma. Yrityksen rahoituksellinen asema on sitä parempi, mitä enemmän omaa pääomaa on. Tällöin myös yrityksen rahoitusriski on sitä pienempi, mitä enemmän on omaa pääomaa. Oma pääoma muodostuu omistajien sijoituksista, edellisten tilikausien voitoista ja omaisuuden hallussapidosta. (Salmi, 2020, s. 68)

Tilinpäätössiirtojen kertymä muodostuu poistoeron muutoksesta ja verotusperäisistä varauksista ja se on luonteeltaan omaa pääomaa. Pakolliset varaukset ovat puolestaan luonteeltaan vierasta pääomaa. Pakolliset varaukset ovat tiedossa olevia menoja, joista ei tule enää kertymään tuloja. (Salmi, 2020, ss. 74-75)

Mikäli yrityksellä on paljon vierasta pääomaa, sitä vähemmän sillä on suhteessa omaa pääomaa. Yritystoiminnan rahoituksen lähteenä vieras pääoma on usein välttämätöntä. Vieras pääoma muodostuu mm. erilaisista veloista ja lainoista sekä saaduista ennakoista. Vieras pääoma jaetaan lyhyt- ja pitkäaikaiseen pääomaan. Tilinpäätöspäivästä laskettuna vuoden sisällä maksettavat erät ovat lyhytaikaista velkaa ja muut pitkäaikaista. Yrityksen maksuvalmiuden arvioinnissa vieraan pääoman jako lyhyt- ja pitkäaikaiseen on tärkeää. (Salmi, 2020, s. 76)

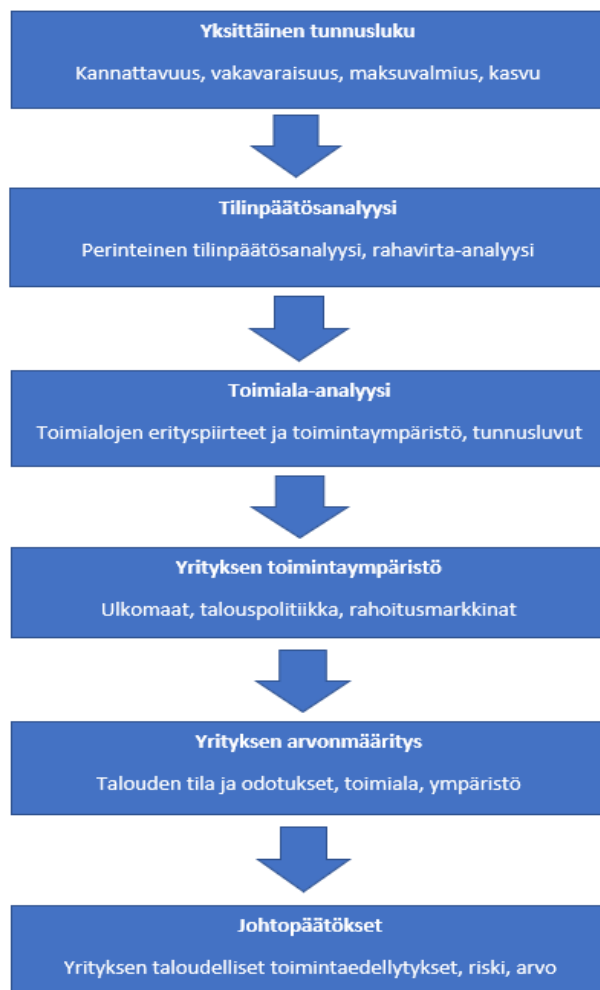
2.3 Liitetiedot

Olenaisuusperiaatteen mukaisesti tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Huomioon otettavaa on myös kirjanpitovelvollisen harjoittaman toiminnan laajuus ja laatu. Mikäli tilinpäätös ei anna oikeaa ja riittävää kuvaa, on liitetiedoissa ilmoitettava tarpeelliset asiat. (Kirjanpitolaki 1376/2016 § 2) Kirjanpitoasetuksessa ja pien- ja mikroyritysten tilinpäätöksessä annettavia tietoja koskevassa asetuksessa on pitkä lista liitetietoina ilmoitettavista tiedoista. Tavallisimpia pien- ja mikroyrityksen liitetietoja ovat mm. myöhemmin kuin viiden vuoden päästä erääntyvien velkojen yhteismäärä, vastuut ja vakuudet ja henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana. (Tomperi, 2020, ss. 170-171) Tilinpäätöksen liitetiedon tulee perustua sen sisällön todentavaan tositteeseen ja näiden kahden välisen yhteyden tulee olla helposti todettavissa (Kirjanpitolaki 1620/2015 § 5 b).

3 Tilinpäätösanalyysi yritysanalyysin osana

Tiedonhankintaa ja analyysiä, jossa kohteena on kokonainen yritys tai toimiala, kutsutaan yritysanalyysiksi. Yritysanalyysin kohteina voivat olla toimialat, yritykset tai yrityksen koko toimintaympäristö. Useimmiten analyysijä tekevät luotto- ja takauslaitokset, investointipankit, arvopaperivälittäjät ja analyysiyritykset. Analyysijä tarvitaan esimerkiksi luottopäätöksiin, yrityskauppoihin, sijoitustoimintoihin ja yrityksen riskien arviointiin. Yksittäiselle yritykselle yritysanalyysin käyttötarkoitus voi olla mm. oman yrityksen vertailu kilpailijoihin, avun saaminen johtamiseen liittyvissä ongelmissa tai sijoitusriskin hallinta. (Salmi, 2020, ss. 262-264)

Kuva 1 Yritysanalyysin kokonaisuus (Salmi, 2020, s. 263)

Yllä oleva kuva havainnollistaa, että yritysanalyysi on monitahoinen kokonaisuus. Tässä opinnäytetyössä keskitytään tilinpäätösanalyysiin, joka on yritysanalyysin yksi osa-alue.

3.1 Tilinpäätösanalyysin määritelmä

Tilinpäätösanalyysillä arvioidaan yrityksen taloudellista tilaa. Tästä saadaan hyödyllistä informaatiota päätöksentekoa varten. Päätöksentekotilanteissa samaa yritystä verrataan eri vuosien välillä. Lisäksi sitä verrataan toisiin yrityksiin ja pääomamarkkinoiden luomiin tavoitteisiin. Vertailtavuuden mahdollistaminen on tilinpäätösanalyysin vahvuus. (Kallunki, 2014, s. 12) Tilinpäätösanalyysi pohjautuu pitkälti yhteenvetoon, joka saadaan lasketuista tunnusluvuista. Tunnusluvut mittaavat yrityksen taloudellisia toimintaedellytyksiä ja ne

tiivistetään usein kannattavuudeksi, rahoitusasemaksi ja kasvukyvyksi. Kasvukyky on yksi taloudellisten toimintaedellytysten perustekijöistä yrityksessä. Yrityksen pitää kasvaa ainakin toimialansa kasvun verran pitkällä tähtäimellä. Kasvaminen edellyttää investointeja ja investoiminen edellyttää rahoituskykyä. Kunnollinen kannattavuus, kassavirta ja rahoitusasema ovat perusta kasvulle. Kasvun tukena voidaan käyttää myös ulkopuolista rahoitusta, joko omaa tai vierasta. Ulkopuolisen rahoituksen käyttäminen edellyttää, että yrityksen taloudellinen perusta on kunnossa, tai ainakin tulevaisuuden näkymät kehityksen suhteen ovat positiiviset. (Salmi, 2020, s. 268)

Tilinpäätökset laaditaan lainsäädännön ja muiden normistojen periaatteiden mukaan. Näin syntyneet standardoidut kirjanpidot tuottavat standardoituja tilinpäätöksiä, jotka ovat suuremmaksi osaksi vertailukelpoisia. Tilinpäätöksen laatijalla on valinnan vapautta lainsäädännön puitteissa, mutta kuitenkin vain harvalla taloudellisella laskelmalla on yhtä hyvä luotettavuus kuin virallisella tilinpäätöksellä. Tilinpäätöksen analysoijan on huomioitava tämä tilinpäätäjälle annettu harkintavalta, mutta kokonaisuudessaan tilinpäätökset palvelevat hyvin tarkoitustaan. Lisäksi, pieniä yrityksiä lukuunottamatta, ulkopuolinen tilintarkastaja tarkastaa tilinpäätökset lakisääteisesti lainsäädännön määrittelemällä tavalla. (Kallunki, 2014, s. 12)

Tilinpäätösanalyysiä käyttävät monet yrityksen sidosryhmät. Sidosryhmiä ovat esimerkiksi osakkeenomistajat, yrityksen johto, lainoittajat, toimittajat, asiakkaat ja viranomaiset. Osakkeenomistajat arvioivat yritystä sijoituskohteena. He saavat yrityksen arvonnousun ja osinkojen kautta sijoitukselleen tuottoa. Pelkästään kannattava yritys pystyy maksamaan osinkoja. Yrityksen johtoa arvioidaan yrityksen taloudellisen menestymisen mukaan. Tilikauden osoittama tulos on usein johdon ja työntekijöiden tulospalkkioiden kriteerinä. Lainoittajat ja tavarantoimittajat ovat puolestaan kiinnostuneita yrityksen kyvystä maksaa maksunsa ajallaan. Yrityksen asiakkaat kiinnittävät huomiota tuotteiden ja palveluiden toimitusvarmuuteen ja takuuseen. Viranomaisista esimerkiksi veroviranomainen saa tiedot verotettavista tuloista tilinpäätöksestä. (Kallunki, 2014, ss. 15-18)

3.2 Tilinpäätösanalyysin vaiheet ja menetelmät

Tilinpäätösanalyysi voidaan Ikäheimon mukaan jakaa viiteen eri vaiheeseen, jotka ovat liiketoiminta-analyysi, tilinpäätöksen muokkaus, tunnuslukuanalyysi, tulevaisuuden ennustaminen ja arvonmääritys. Liiketoiminta-analyysissä arvioidaan tekijöitä, jotka vaikuttavat yrityksen toimialan kehitykseen, ja sitä minkälaiset tulevaisuudennäkymät toimialalla on. Arviointiin ei käytetä pelkästään yrityksestä kerättyjä tietoja, vaan tietoa kerätään myös esimerkiksi tilastoista ja tietopalveluista. Tilinpäätöksen muokkauksessa tehdään tilinpäätökseen oikaisuja, jotta siitä saadaan vertailukelpoinen sekä eri yritysten kesken, että eri vuosien välillä. Tunnuslukuanalyysissä arvioidaan laskettujen tunnuslukujen perusteella, millainen on yrityksen menneisyys ja nykyinen tila taloudellisesta näkökulmasta. Yrityksen talouden kehittymistä tulevaisuudessa voidaan ennustaa, kun yhdistetään liiketoiminta- ja tunnuslukuanalyysit. Näiden ennusteiden perusteella voidaan puolestaan luoda yrityksen laskennallinen arvo. (Ikäheimo ym., 2019, s. 57)

Tilinpäätösanalyysissä käytettäviä tekniikoita tunnuslukuanalyysin lisäksi ovat prosenttilukumuotoinen tilinpäätös, trendianalyysi ja kassavirta-analyysi. Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä esitetään tilinpäätöksen erät prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Tällä tavalla saadaan esille tilinpäätöserien keskinäiset suhteet saman vuoden sisällä. Trendianalyysi saadaan kun prosenttilukumuotoiset tilinpäätökset tehdään vertailua varten useilta peräkkäisiltä vuosilta, jolloin tarkastelujakson ensimmäinen vuosi on perusvuosi. Kassavirta-analyysi pohjautuu kassavirta- tai rahoituslaskelmiin, jossa suoriteperusteisen tilinpäätöksen erät muokataan liitetietojen perusteella kassaperusteisiksi. (Niskanen & Niskanen, 2003, ss. 19-20)

Tilinpäätösanalyysissä keskeinen asia on eri menetelmien avulla saatujen lukujen arviointi ja lukujen taustalla olevien syiden selvittäminen. Tunnuslukuja vertaillaan esimerkiksi saman yrityksen aiempien vuosien lukuihin ja/tai muiden yritysten tunnuslukuihin. (Niskanen & Niskanen, 2003, s. 20)

3.3 Tilinpäätöstietojen oikaisut

Tilinpäätös ei ole suoraan vertailukelpoinen eri yritysten ja eri tilikausien kanssa. Näin ollen tilinpäätöksen tietoarvo vähenee huomattavasti, jos siitä ei tehdä vertailukelpoista.

Virallisen tilinpäätöksen tilikauden tulos ja rahoitusasema eivät välttämättä anna oikeanlaista kuvaa yrityksen kannattavuudesta ja taloudellisesta tilanteesta. Samalla tavalla myös taseen antama kuva rahoituksellisesta asemasta voi todellisuudessa olla toisenlainen kuin mitä tilinpäätöksestä voisi lukea. Tavoitteena onkin selvittää yrityksen liiketoiminnan todellinen tulos, joka kuvaa mahdollisimman tarkasti jatkuvan, säännöllisen ja ennustettavan liiketoiminnan määrää ja kannattavuutta. (Salmi, 2020, s. 144) Tilinpäätöstietojen oikaiseminen on tilinpäätösten muokkaamista analyysien pohjaksi (Kallunki, 2014, s. 75).

3.3.1 Tuloslaskelman oikaisut

Tavoitteena tuloslaskelman oikaisussa on saada yrityksen liiketoiminnasta ja volyyymista mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva (Yritystutkimus, 2017, s. 18).

Tuloslaskelmasta oikaistaan esimerkiksi kertaluonteiset tulot ja menot. Kertaluonteiset erät ovat tapahtumia, joiden ei oleteta toistuvan tulevaisuudessa. Näin ollen ne eivät liity yrityksen jatkuvaan toimintaan. (Kallunki, 2014, s. 59) Rivien järjestys on oikaistussa tuloslaskelmassa hieman erilainen kuin niin sanotussa virallisessa tuloslaskelman kaavassa. Syynä tähän on tarkastelunäkökulman erilaisuus. (Salmi, 2020, s. 145) Oikaistussa tuloslaskelmassa on enemmän välituloksia kuin virallisessa tuloslaskelmassa. Näitä välituloksia oikaistussa tuloslaskelmassa ovat käyttökate, liiketulos, nettotulos, kokonaistulos ja tilikauden tulos. (Yritystutkimus, 2017, s. 91)

3.3.2 Taseen oikaisut

Tavoitteena taseen oikaisussa on saada yrityksen taloudellisesta asemasta mahdollisimman oikea ja vertailukelpoinen kuva (Yritystutkimus, 2017, s. 31). Oikaisussa pyritään eliminoimaan sellaiset varallisuuserät, joilla ei oikeasti ole tulontuottamiskykyä, ja toisaalta saada sellainen varallisuus näkyviin, jota ei ole merkitty taseeseen. Oikaistuun taseeseen merkitään myös näkymättömät velat niiden takaisinmaksuajankohdan mukaisesti. Omaa

pääomaa puolestaan korjataan varojen ja velkojen nettokorjauksilla. Siinä oma pääoma kasvaa, jos tosiasiallinen varallisuus lisääntyy ja sama päinvastoin. (Salmi, 2020, s. 154)

3.4 Tunnusluvut

Tunnusluvut tilinpäätösanalyysissä ilmentävät niitä tekijöitä, jotka tekevät perustan yrityksen arvostukselle. Yrityksen arvonmuodostuksen tarkoitus on tehdä omistajille tulosta tulevaisuudessa. Yrityksen tulon muodostaa liikevaihto ja kun liikevaihdosta vähennetään kulut, saadaan laskettua liiketoiminnan kannattavuus. Melkein aina liikevaihto edellyttää pääomapanoksia, niin käyttöpääomaan kuin investointeihin. Nämä voidaan rahoittaa yrityksen omalla tulovirralla, sekä omalla tai vieraalla pääomalla. Yrityksen huomattava velkaantuminen ja toiminnan epävarmuus nostavat omistajan riskiä ja kasvattavat näin tuottovaatimuksia. Tunnuslukuanalyysissä kuvataan yksittäisiä arvon muodostumisen tekijöitä tai useiden tekijöiden välisiä suhteita ja näiden ajallista kehitystä. Tunnusluvut voidaan jakaa seuraaviin ryhmiin: yrityksen toiminnan laajuus ja sen kehitys, toiminnan kannattavuus, toiminnan tehokkuus, yrityksen rahoituksellinen asema ja rahoitusrakenne, maksuvalmius sekä sijoittajien tunnusluvut osingoista, tuloksesta ja arvostuksesta. (Ikäheimo ym., 2019, s. 107) Tässä opinnäytetyössä keskitytään kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuihin.

3.4.1 Kannattavuus

Liiketoiminnan kannattavuus on keskeisin perusta yrityksen toiminnalle. Mikäli yrityksen tuotot ovat suuremmat kuin kustannukset, on yrityksen toiminta kannattavaa.

Kannattavuutta voidaan tutkia eri näkökulmista, ja näin ollen kannattavuuden mittaamiseksi on kehitetty erilaisia tunnuslukuja. (Eklund ym., 2018, s. 76) Kannattavuutta arvioidaan absoluuttisena lukuna tai suhteutettuna tuloslaskelman tai taseen eriin. Absoluuttiset luvut eivät ole kovin vertailukelpoisia. Esimerkiksi vertailtavat yritykset voivat olla eri kokoisia keskenään. Tämän vuoksi tilinpäätösanalyysissä käytetään usein suhteellisia lukuja, joista keskeisimpiä ovat liiketulosprosentti, sijoitetun pääoman tuotto prosentti ja oman pääoman tuotto prosentti. (Ikäheimo ym., 2019, s. 109) Kannattavuuden tunnusluvuista

opinnäytetyöhön on valittu liike-tulosprosentti, nettotulosprosentti, sijoitetun pääoman tuotto-prosentti ja oman pääoman tuotto-prosentti.

Liike-tulosprosentti kuvaa kuinka paljon varsinaisen liiketoiminnan tuotoista on jäljellä ennen rahoituseriä ja veroja. Tämä tunnusluku soveltuu hyvin yrityksen tilikausien vertailuun, toimialan sisäiseen vertailuun ja eri toimialojen väliseen vertailuun. Liike-tulosprosentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 64):

$$\text{Liike-tulos-\%} = \text{Liike-tulos} / \text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä} * 100$$

Nettotuloksessa liike-tulokseen lisätään rahoitustuotot ja vähennetään rahoituskulut ja verot. Nettotulos kertoo yrityksen varsinaisen tuloksen. Nettotulosprosentti kertoo nettotuloksen suhteessa liiketoiminnan tuottoihin. Nettotulos ja nettotulosprosentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 65):

$$\text{Nettotulos} = \text{Liike-tulos} + \text{Rahoitustuotot} - \text{Rahoituskulut} - \text{Verot}$$

$$\text{Nettotulos-\%} = \text{Nettotulos} / \text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä} * 100$$

Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti mittaa, kuinka paljon yritys saa tuottoa sijoitetulle pääomalle, ennen pääoman hinnan huomioimista (Koski, 2017, s.81). Sijoitetun pääoman tuotto-prosentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 67):

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = (\text{Nettotulos} + \text{Rahoituskulut} + \text{Verot 12kk}) / \text{Sijoitettu pääoma keskimäärin} * 100$$

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{Oikaistu oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma}$$

Oman pääoman tuotto-prosentti kuvaa, kuinka paljon oman pääoman ehtoiset sijoittajat, kuten omistajat, ovat saaneet sijoitukselleen tuottoa (Koski, 2017, s.82). Oman pääoman tuotto-prosentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 71):

$$\text{Oman pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Oikaistu oma pääoma keskimäärin}} * 100$$

3.4.2 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus mittaa yrityksen kykyä suoriutua velvoitteistaan pitkällä aikavälillä.

Vakavaraisuuden tunnusluvut kertovat yleensä oman ja vieraan pääoman suhteesta.

Vakavaraisella yrityksellä on omaa pääomaa niin paljon, että se kykenee kattamaan pitkällä aikavälillä vieraan pääoman ehtoisestä rahoituksesta syntyneet korkomaksut myös huonoina aikoina ilman, että liiketoiminnan jatkuvuus vaarantuu. Yrityksen velkaantuminen ei aina ole yksinomaan huono asia. Etuna hallitussa velkaantumisessa ovat esimerkiksi vieraan pääoman omaa pääomaa pienempi tuottovaatimus, sekä velkaantumisen vipuvaikutus. Tämä tarkoittaa yrityksen odotetun osakekohtaisen tuoton kasvamista velkaantumisasteen kasvaessa. Vipuvaikutuksen huonona puolena on velkaantumiseen liittyvä kasvava riski. (Niskanen & Niskanen, 2003, s. 130) Tässä työssä tutkitaan vakavaraisuuden tunnusluvuista omavaraisuusastetta sekä nettovelkaantumisastetta.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuuden. Tämä tarkoittaa sitä, miten yrityksen pitkän aikavälin rahoitus on suunniteltu. Yritys on sitä vakavaraisempi, mitä suurempi omavaraisuusaste on. (Koski, 2017, s.82) Omavaraisuusaste lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 69):

$$\text{Omavaraisuusaste, \%} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{(\text{Oikaistun taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot})} * 100$$

Oman pääoman ja vieraan pääoman suhdetta mitataan nettovelkaantumisasteella.

Nettovelkaantumisasteen ollessa korkealla yrityksellä on paljon pääomaa, johon liittyy takaisinmaksuvelvollisuus. (Ikäheimo ym., 2019, s. 113) Nettovelkaantumisaste lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 71):

$$\text{Nettovelkaantumisaste-\%} = \frac{(\text{Korollinen vieras pääoma} - \text{Rahat ja rahoitusarvopaperit})}{\text{Oikaistu oma pääoma}} * 100$$

3.4.3 Maksuvalmius

Maksuvalmius liittyy yrityksen kykyyn selviytyä juoksevista maksuvelvoitteista. Yrityksen tulisi selvittää myös yllättävistä ja ennakoimattomista maksuista. Maksuvalmiudesta ovat kiinnostuneita etenkin velkojat ja tavarantoimittajat. Lyhytvaikutteiset taseen erät eli käyttöpääoma ovat perustana maksuvalmiuden mittareille. (Niskanen & Niskanen, 2003, s. 117)

Maksuvalmius voi olla dynaamista sekä staattista. Tilikauden aikana mitattavaa tulorahoituksen riittävyttä maksuvelvoitteiden hoitamiseksi kutsutaan dynaamiseksi maksuvalmiudeksi. Staattinen maksuvalmius on puolestaan tietty hetki, kuten tilinpäätöshetki, jolloin verrataan nopeasti rahaksi muutettavan omaisuuden suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. (Yritystutkimus, 2017, s. 74) Kohdeyrityksen maksuvalmiutta mittaamaan on valittu tunnusluvuista quick ratio, nettokäyttöpääomaprocentti, sekä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajat.

Quick ratio mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan ainoastaan rahoitusomaisuudellaan. Quick ratio lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 74):

$$\text{Quick ratio} = (\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}) / (\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot})$$

Nettokäyttöpääoma mittaa, kuinka suuri osuus yrityksen käyttöpääomasta rahoitetaan omalla pääomalla ja pitkäaikaisella vieraalla pääomalla. Nettokäyttöpääomaprocentti taas mittaa yrityksen likviditeetin kehitystä suhteessa liikevaihdon kehitykseen, kun tunnuslukua tutkitaan useamman vuoden ajalta. (Niskanen & Niskanen, 2003, s. 121)

Nettokäyttöpääomaprocentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 74):

$$\text{Nettokäyttöpääoma-\%} = \text{Nettokäyttöpääoma} / \text{Liikevaihto 12kk} * 100$$

Käyttöpääomaerien, esimerkiksi myyntisaamisten ja ostovelkojen, kiertoaika ja -nopeutta mittaavat tunnusluvut tutkivat käyttöpääoman sitoutumista. Nämä tunnusluvut kertovat kuinka nopeasti eri erät saadaan muutettua yrityksessä rahaksi. Myyntisaamisten kiertoaika

kertoo miten kauan yrityksellä kestää saada myyntituotot kassaan. Ostovelkojen kiertoaika kertoo puolestaan sen, kuinka pitkiä maksuaikoja yritys on saanut lyhytaikaisille veloilleen ja miten maksuajat on käytetty. Myyntisaamisten kiertoaika ja ostovelkojen kiertoaika on laskettu seuraavasti (Niskanen & Niskanen, 2003, ss. 122-125):

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika} = \text{Myyntisaamiset} / (\text{Myynti} / \text{Päivät})$$

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika} = \text{Ostovelat} / (\text{Ostot} / \text{Päivät})$$

3.4.4 Muut tunnusluvut

Muita tärkeitä tunnuslukuja yrityksille ovat esimerkiksi kasvuun liittyvät mittarit. Tällaisia tyypillisiä mittareita ovat mm. liikevaihdon kasvu ja työntekijöiden määrän kehitys. (Ikäheimo ym., 2019, s. 108)

Liikevaihdon muutosprosentti kertoo yrityksen liikevaihdon kasvun kehityksestä (Alma Talent, n.da). Liikevaihdon muutosprosentti lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 78):

$$\text{Liikevaihdon muutos-\%} = \text{Liikevaihdon muutos (12kk)} / \text{Liikevaihto edellisellä tilikaudella (12kk)} * 100$$

Liikevaihto/henkilö-tunnusluvulla mitataan yrityksen henkilöstön tehokkuutta. Vertailua eri yritysten kesken vaikeuttaa esimerkiksi se, että osa yrityksistä voi käyttää vuokratyövoimaa ja alihankkijoita. Liikevaihto/henkilö lasketaan seuraavasti (Yritystutkimus, 2017, s. 78):

$$\text{Liikevaihto/henkilö} = \text{Liikevaihto (12kk)} / \text{Henkilöstö keskimäärin}$$

3.5 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Yrityksen tilinpäätöksen eriä voidaan tarkastella myös prosenttilukumuotoisella tilinpäätöksellä ja trendianalyysillä. Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätöserät esitetään prosentteina vertailukohteesta. Vertailukohteena tuloslaskelmassa

on liikevaihto ja taseessa taseen loppusumma. Prosenttilukumuotoisella tilinpäätöksellä voidaan selvittää, kuinka eri tilinpäätöserät ovat kehittyneet tarkastelujakson aikana ja mitkä ovat erien keskinäiset suhteet toisiinsa nähden. Tällä tavalla saadaan tietoa yrityksen tilinpäätöserien kehitymisestä tietyllä aikajaksolla. Lisäksi tietoa saadaan tuloslaskelman ja taseen rakenteesta. Prosenttilukumuotoisen tilinpäätöksen analyysissä apuna voidaan käyttää tilinpäätöksen liitetietoja ja mahdollista vuosikertomusta. Näin saadaan tehtyä enemmän johtopäätöksiä siitä, mitä yrityksessä on tapahtunut ja miten nämä tapahtumat vaikuttavat tilinpäätöksen lukuihin. (Niskanen & Niskanen, 2003, ss. 87-90)

Trendianalyysissä muodostetaan myös prosenttilukumuotoinen tilinpäätös. Kukin tilinpäätöksen varhaisin erä on 100 prosenttia ja erän myöhempiä vuosia verrataan lähtövuoteen laskemalla, montako prosenttia myöhempi erä on lähtövuoden erästä. Tällöin voidaan tarkastella sitä, miten eri tilinpäätöserät ovat kehittyneet vuodesta toiseen. Trendianalyysi ja prosenttilukumuotoinen tilinpäätös tarkastelevat osittain samoja asioita ja täten täydentävät toisiaan. Huomioitava on, että trendianalyysi soveltuu ainoastaan yhden yrityksen peräkkäisten vuosien vertailuun, kun taas prosenttilukumuotoinen tilinpäätös soveltuu eri yritysten keskinäiseen vertailuun. (Niskanen & Niskanen, 2003, ss. 96, 102)

4 Yritys Oy:n tilinpäätösanalyysi

Tämän opinnäytetyön kohdeyrityksenä on rakennuttajayritys, jonka tilinpäätöksiä analysoidaan vuosilta 2016-2020. Tässä luvussa esitetään varsinaisen tutkimuksen tulokset. Ensimmäisenä kerrotaan lyhyesti miten Yritys Oy:n tulosta ja tasetta on oikaistu. Seuraavissa kappaleissa esitetään lasketut tunnusluvut ja niiden analysointi, trendianalyysi sekä prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja lopuksi suoritetaan toimialavertailu.

4.1 Tilinpäätöksen oikaisut

Yritys Oy:n tuloslaskelmaan on tehty kaksi oikaisua. Vuoden 2020 tuloslaskelman erästä liiketoiminnan muut tuotot on siirretty oikaistussa tuloslaskelmassa liikevaihtoon Business Finlandin avustus. Tämä johtuu siitä, että avustukseen liittyvät kulut ovat tuloslaskelman liiketoiminnan kuluissa. Toinen oikaisu liittyy vuoden 2019 arvonalentumisiin pysyvien

vastaavien sijoituksista ja vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista. Nämä arvonalentumiset olivat kertaluonteisia, joten ne on siirretty oikaistussa tuloslaskelmassa satunnaisiin kuluihin. Muita oikaisuja ei tuloslaskelmaan tarvinnut tehdä.

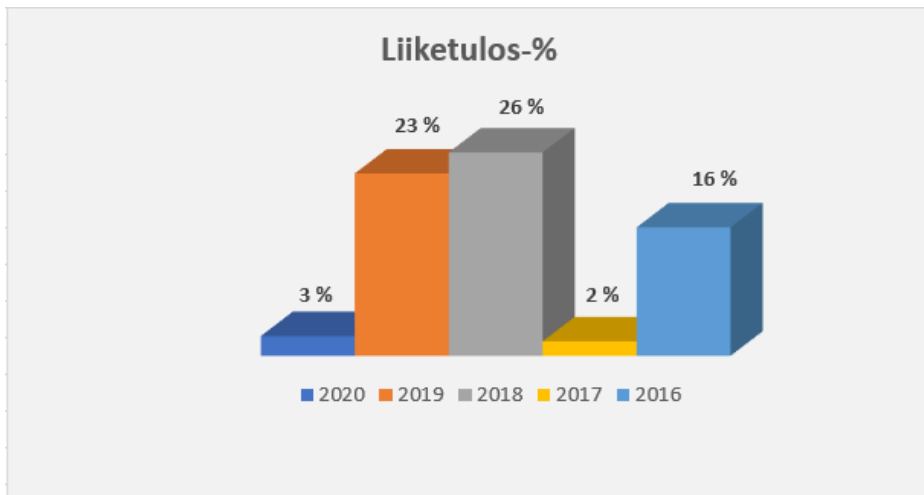
Yritys Oy:n taseeseen tehtiin seuraavat oikaisut. Pysyvien vastaavien erä osuudet saman konsernin yrityksissä on poistettu vuosilta 2016-2018. Samoin on tehty vaihtuvien vastaavien erälle saamiset saman konsernin yrityksiltä vuosilta 2016-2018. Näiden erien summat on oikaistussa taseessa esitetty kohdassa oman pääoman oikaisut. Oikaistuissa erissä on kyse Yritys Oy:n tytäryhtiön osakkeista ja saamisista. Tytäryhtiön oma pääoma on menetetty, joten osakkeilla ei ole arvoa ja saamiset ovat epätodennäköisiä. Yritys Oy on lisäksi itse kirjannut kyseiset erät alas vuoden 2019 tilinpäätöksessä. Näiden oikaisujen lisäksi leasingvastuut on lisätty oikaistuun taseeseen. Muita oikaisuja taseeseen ei ole tehty.

4.2 Tilinpäätöksen tunnuslukuanalyysi

Seuraavaksi analysoidaan Yritys Oy:n tunnuslukuja vuosilta 2016-2020. Tähän viiden vuoden jaksoon on sisältynyt kaksi tuloksellisesti heikompa vuotta. Vuonna 2017 Yritys Oy:n tulos oli tarkastelukauden huonoin. Tilinpäätöksen liitetiedoista selviää, että tuolloin rahoituksen saanti hankkeille oli vaikeaa ja näin ollen kaikkia oletettuja hankkeita ei saatu käynnistettyä. Tilikauden aikana tehtiin myös henkilöstömuutoksia, joiden vaikutukset näkyvät varsinkin vuonna 2018 henkilöstökulujen laskuna. Tilikausi 2020 oli tarkastelukauden toiseksi heikoin. Koronaviruksen tuoma epävarmuus markkinoilla heijastui rakennuttamistoimeksiantojen määrän laskuun ja liikevaihto jäi odotettua pienemmäksi.

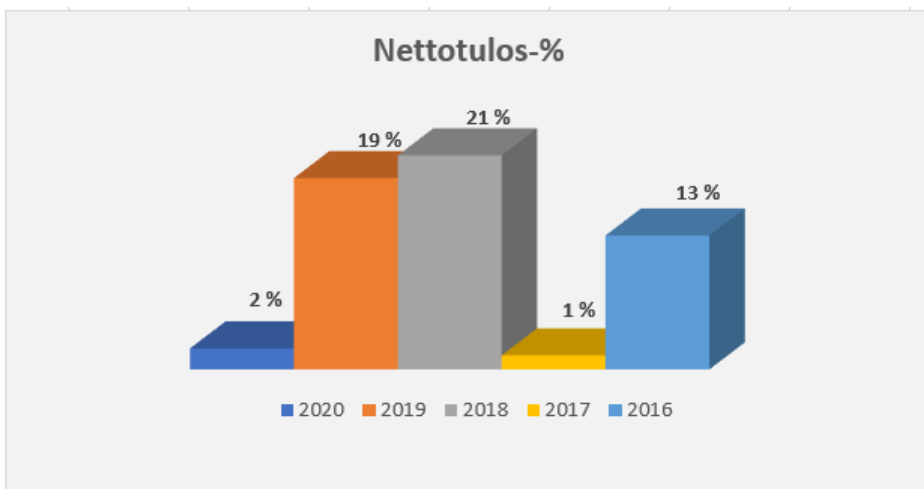
Yritys Oy:n kannattavuuden määrittämiseksi tutkitaan liiketulosprosenttia, nettotulosprosenttia, sijoitetun pääoman tuotto prosenttia sekä oman pääoman tuotto prosenttia. Yritystutkimus ry:n ohjearvojen mukaan yli 10 prosentin liiketulosprosentti on hyvällä tasolla, tyydyttävä taso on välillä 5-10 % ja alle 5 % on heikko. Kaaviosta nähdään, että Yritys Oy:n liiketulosprosentti oli erittäin hyvällä tasolla vuosina 2016, 2018 ja 2019. Heikolla tasolla liiketulosprosentti oli vuosina 2017 ja 2020. Näiden vuosien heikkoa liiketulosprosenttia selittävät osaksi suuret henkilöstökulut liikevaihtoon nähden.

Kuva 2 Liiketulos-%

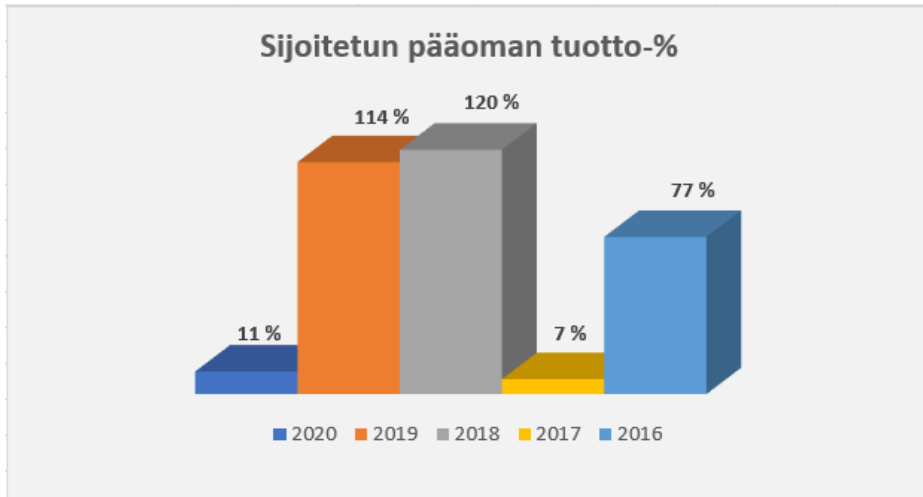
Yritys Oy:n nettotulosprosentti mukaillee liiketulosprosenttia. Nettotulosprosentilla ei ole ohjearvoja, mutta yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattava, kun nettotulos on positiivinen.

Kuva 3 Nettotulos-%

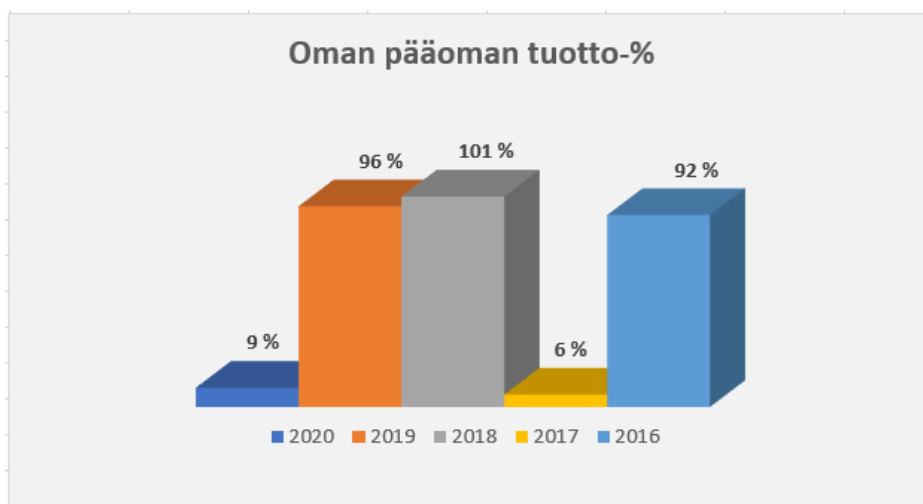
Sijoitetun pääoman tuotto prosentille ei ole annettu ohjearvoja. Tunnusluku kertoo kuinka paljon yritys on saanut aikaan tuottoa siihen sijoitetulle tuottoa vaativalle pääomalle. Tunnuslukua voi vertailla yrityksen pääomakustannuksiin. Yritys Oy:lla sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli erinomaisella tasolla vuosina 2016, 2018 ja 2019. Vuosina 2017 ja 2020 tuotto prosentti oli alhaisempi, mutta kuitenkin vielä tyydyttävällä tasolla. Huomion arvoista on, että Yritys Oy:llä ei ole paljoa korollista vierasta pääomaa.

Kuva 4 Sijoitetun pääoman tuotto-%

Alma Talentin antamat viittelliset ohjearvot oman pääoman tuotto prosentille ovat: erinomainen on yli 20 %, hyvä 15-20 %, tyydyttävä 10-15 %, välttävä 5-10 % ja heikko on alle 5 %. Tunnuslukua pitäisi kuitenkin arvioida lähtökohtaisesti omistajien asettamien tuottovaatimusten mukaisesti. (Alma Talent, n.db) Yritys Oy:n oman pääoman tuotto prosentit olivat erinomaisella tasolla vuosina 2016, 2018 ja 2019. Vuosina 2017 ja 2020 oman pääoman tuotto prosentit olivat välttävällä tasolla. Näinä vuosina nettotulokset olivat pienet.

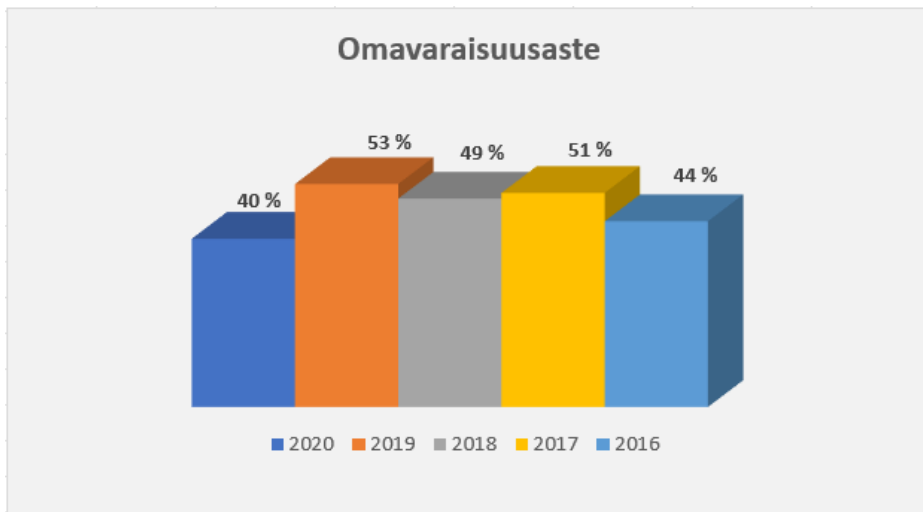
Kuva 5 Oman pääoman tuotto-%

Vakavaraisuuden tunnusluvuista tutkitaan omavaraisuusastetta sekä nettovelkaantumisastetta. Yritystutkimus ry:n ohjearvot omavaraisuusasteelle ovat: yli 40 %

on hyvä, 20-40 % on tyydyttävä ja alle 20 % on heikko. Yritys Oy:n omavaraisuusaste pysyi hyvällä tasolla koko tarkastelukauden ajan. Oman ja vieraan pääoman suhde on täten hyvällä tasolla. Kohdeyritys on kerryttänyt omaa pääomaa aiemmilta tilikausilta ja kesti näin ollen hyvin pari tuloksellisesti heikkoa vuotta.

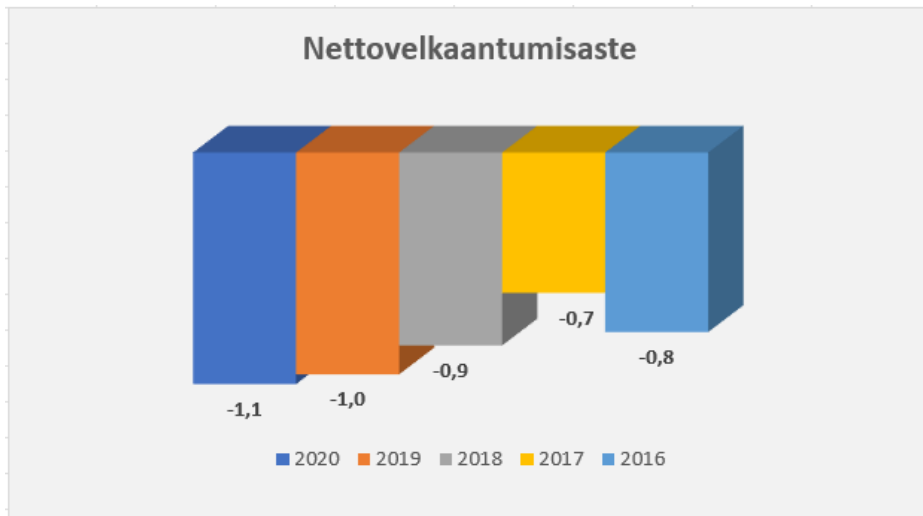
Kuva 6 Omavaraisuusaste

Yritystutkimus ry:n ohjearvon mukaan nettovelkaantumisaste on hyvä, jos tunnusluvun arvo on alle 1, eikä arvon miinusmerkkisyys johdu negatiivisesta omasta pääomasta.

Kohdeyrityksen nettovelkaantumisaste on ollut alle 1 koko tarkastelukauden ajan, joten tämä tunnusluku on hyvällä tasolla. Miinusmerkkisyys ei tässä tapauksessa johdu negatiivisesta omasta pääomasta.

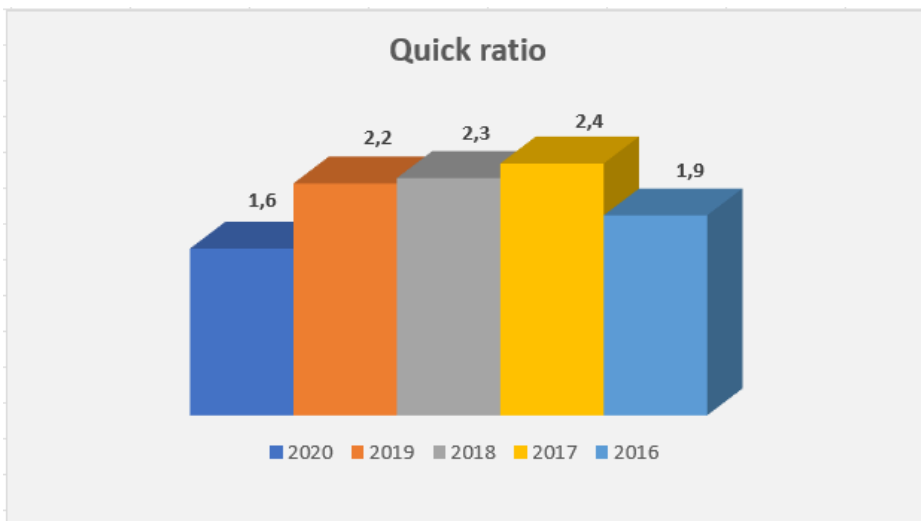
Kuva 7 Nettovelkaantumisaste

Yritys Oy:n vakavaraisuus on hyvä omavaraisuusasteen ja nettovelkaantumisasteen tunnuslukujen perusteella. Tilikauden 2020 lopussa kohdeyrityksellä ei ollut enää lainkaan korollista vierasta pääomaa, jota voidaan pitää hyvänä asiana.

Seuraavaksi tarkastellaan kohdeyrityksen maksuvalmiutta quick rationin, nettokäyttöpääomaprocentin sekä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoajoilla. Ohjeavot quick rationille ovat Yritystutkimus ry:n mukaan seuraavat: yli 1 on hyvä, 0,5-1 tyydyttävä ja alle 0,5 on heikko. Yritys Oy:n quick ratio oli yli 1 koko tarkastelukauden ajan. Yritys selviää rahoitusomaisuudellaan erittäin hyvin lyhytaikaisista ja juoksevista veloistaan.

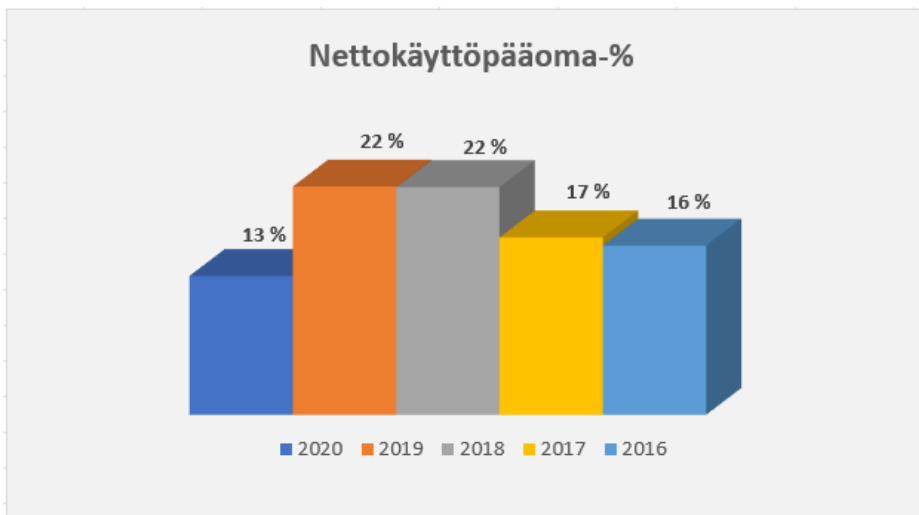
Kuva 8 Quick ratio

Nettokäyttöpääomaprocentilla ei ole ohjearvoja, vaan tunnuslukua voidaan vertailla saman yrityksen eri tilikausien kesken ja saman toimialan yritysten kesken.

Nettokäyttöpääomaprocentti kuvaa yrityksen likviditeetin kehitystä suhteessa liikevaihdon kehitykseen. Yritys Oy:n nettokäyttöpääomaprocentti oli parhaimmillaan vuosina 2018 ja 2019, jolloin arvo oli 22 prosenttia. Alimmillaan arvo oli 13 prosenttia vuonna 2020.

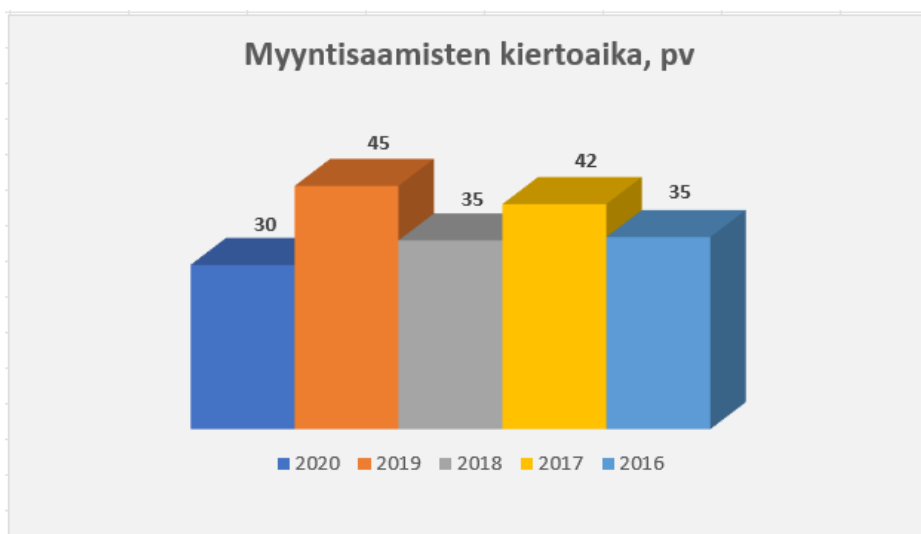
Kuva 9 Nettokäyttöpääomaprocentti

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka kauan kestää, että yritys saa myyntisaatavansa kassaan. Tähän ei ole ohjearvoja, vaan kiertoaikaa voi vertailla yrityksen aikaisempien tilikausien arvoihin, sekä saman toimialan yritysten arvoihin. Yritys Oy:n myyntisaamisten

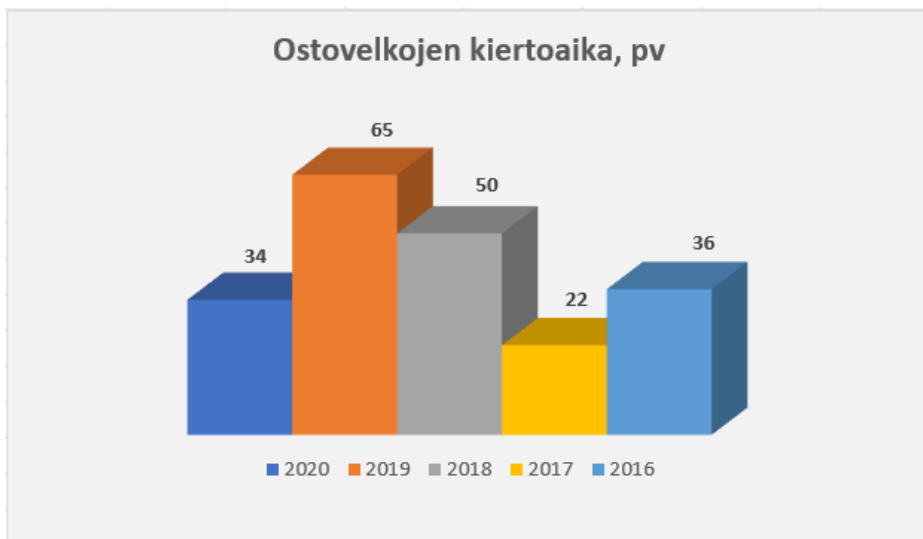
kiertoaika on vaihdellut tarkastelujakson aikana 30 päivästä 45 päivään. Vuonna 2019 oli kestänyt liki 1,5 kuukautta saada myyntisaamiset kassaan. Niskasen & Niskasen mukaan myyntisaamisten kiertonopeus ei anna kunnan kuvaa myyntisaatavien tilasta. Tunnusluvun arvo nimittäin muuttuu, mikäli yrityksen myynti muuttuu, vaikka asiakkaiden maksunopeus ei olisi muuttunut. (Niskanen & Niskanen, 2003, s. 124) Yritys Oy:n asiakkaat maksavat pääsääntöisesti laskunsa 14 päivän maksuajan mukaan, jolloin tunnusluvun antamia arvoja voidaan pitää todellisuuteen nähden liian korkeina.

Kuva 10 Myyntisaamisten kiertoaika, pv

Ostovelkojen kiertoaika puolestaan kertoo, kuinka kauan yritys on käyttänyt maksuaikaa ostovelkojensa maksuun. Kuten myyntisaamisten kiertoajalla, ei ostovelkojen kiertoaikaan ole ohjearvoja, vaan kiertoaikaa voi vertailla yrityksen aikaisempien tilikausien arvoihin sekä saman toimialan yritysten arvoihin. Yritystutkimus ry:n mukaan kiertoaikoja voi pidentää ostovelkoihin sisältyvät liiketoiminnan muista kuluista johtuneet laskut (Yritystutkimus, 2017, s. 73.) Kohdeyrityksen ostovelkojen kiertoaika on vaihdellut tarkastelukauden aikana 22 päivästä 65 päivään. Suuri vaihtelu ostovelkojen kiertoajoissa johtunee siitä, että Yritys Oy:n ostovelkoissa on esitetty varsinaisten ostovelkojen lisäksi liiketoiminnan muiden kulujen velat. Esimerkiksi vakuutusmaksuissa on usein pitkät maksuajat, jotka voivat vääristää kiertoaikaa.

Kuva 11 Ostovelkojen kiertoaika, pv

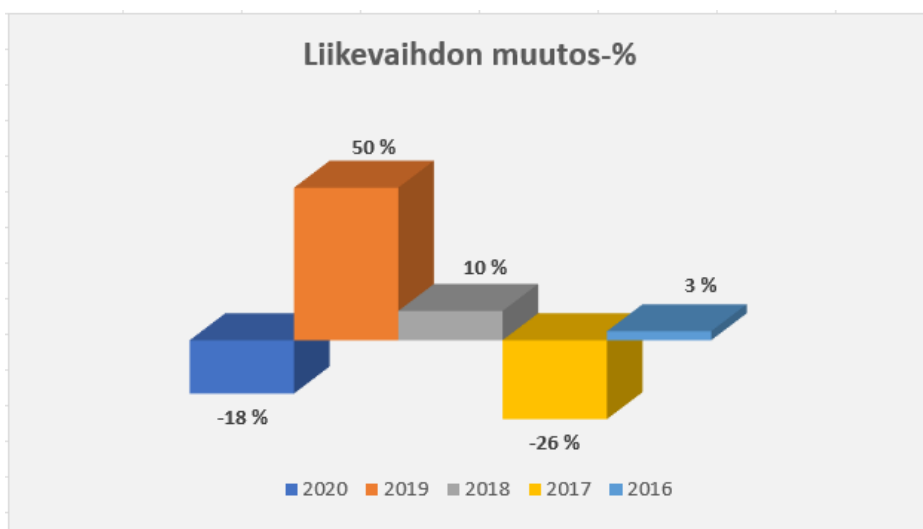
Muista tunnusluvuista tutkittiin liikevaihdon muutosprosenttia ja liikevaihtoa/henkilö.

Liikevaihdon muutosprosentti kertoo yrityksen liiketoiminnan kasvusta tai supistumisesta.

Yritys Oy:llä liikevaihdon muutosprosentti on vaihdellut paljon tarkastelukauden aikana.

Suurimmat liikevaihdon supistumiset ovat tapahtuneet vuosina 2017 ja 2020. Vuonna 2019 oli suurin liikevaihdon kasvu edelliseen vuoteen nähden.

Kuva 12 Liikevaihdon muutosprosentti

Liikevaihto/henkilö kertoo henkilöstön tehokkuudesta. Yritykset saattavat käyttää vuokratyövoimaa ja alihankkijoita, jolloin tunnusluvun vertailu eri yritysten kesken

vaikeutuu. Kohdeyritys käyttää sekä vuokratyövoimaa, että alihankkijoita. Yritys Oy:n liikevaihto/henkilö oli korkeimmillaan vuonna 2016. Tämän jälkeen arvo on hieman laskenut ja pysynyt aika tasaisena vuodet 2017-2019. Vuonna 2020 liikevaihto/henkilö oli laskenut tarkastelukauden alhaisimmaksi. Yritys Oy:n henkilöstömäärä nousi vuonna 2019 viidestä kahdeksaan henkilöön ja saamaan aikaan myös ulkopuolisten palveluiden käyttö lisääntyi.

Kuva 13 Liikevaihto/henkilö

Yhteenvetona voidaan todeta, että Yritys Oy:n kannattavuus oli hyvällä tasolla tilikausina 2016 ja 2018-2019. Vuosina 2017 ja 2020 kannattavuus oli puolestaan heikko. Vakavaraisuus ja maksuvalmius olivat kohdeyrityksellä hyvät koko tarkastelukauden ajan, riippumatta kahdesta heikosta vuodesta. Yrityksen kasvua mittasivat muut tunnusluvut ja kasvun suhteen ei päätelmiä voi oikein tehdä. Liikevaihto on vaihdellut toimialalle tyypilliseen tapaan tarkastelukauden aikana paljon. Yritys oli kasvusuunnassa vuosina 2018 ja 2019, mutta vuoden 2020 koronavirusepidemian johdosta kasvu tyrehtyi.

4.3 Prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi

Prosenttilukumuotoisessa tuloslaskelmassa suhteutettiin tuloslaskelman eri erät liikevaihtoon. Alla olevasta Yritys Oy:n prosenttilukumuotoisesta tuloslaskemasta huomataan, että yrityksen suhteellisesti suurimmat kuluerät ovat henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut. Henkilöstökulut kasvoivat tarkastelujaksolla kahdeksan prosenttia

ja henkilöstön määrä kasvoi samanaikaisesti 60 prosenttia. Tämä selviää tilinpäätöksen liitetiedoista. Liiketoiminnan muut kulut olivat tarkastelujaksolla keskimäärin 30 prosenttia liikevaihdosta. Vuosina 2017 ja 2020, jolloin tilikausien tulokset olivat heikot, olivat henkilöstökulut ja ulkopuoliset palvelut suhteessa liikevaihtoon tarkastelujakson korkeimmat.

Kuva 14 Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma

Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma	2020	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	2 %	3 %	2 %	2 %	1 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	102 %	103 %	102 %	102 %	101 %
Aine- ja tarvikekäyttö	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
Ulkopuoliset palvelut	27 %	19 %	16 %	23 %	18 %
Henkilöstökulut	42 %	32 %	32 %	43 %	34 %
Liiketoiminnan muut kulut	30 %	26 %	27 %	33 %	30 %
KÄYTTÖKATE	3 %	25 %	28 %	3 %	19 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0 %	1 %	2 %	1 %	2 %
LIIKETULOS	3 %	24 %	27 %	2 %	17 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	0 %	5 %	5 %	0 %	3 %
NETTOTULOS	2 %	19 %	21 %	1 %	13 %
Satunnaiset kulut	0 %	1 %	0 %	0 %	0 %
KOKONAISTULOS	2 %	18 %	21 %	1 %	13 %
TILIKAUDEN TULOS	2 %	18 %	21 %	1 %	13 %

Prosenttilukumuotoisessa taseessa eri erät suhteutettiin taseen loppusummaan. Alla olevasta prosenttilukumuotoisesta taseesta nähdään, että suurin osa Yritys Oy:n varoista on erässä rahat ja pankkisaamiset. Toiseksi suurin erä on lyhytaikaiset muut saamiset. Kohdeyrityksen omaisuus rakenne pohjautui noin 80 prosenttisesti näihin kahteen erään tarkastelukausiin. Koneita ja kalustoa kohdeyrityksellä on suhteellisen vähän.

Kuva 15 Prosenttilukumuotoinen tase, vastaavaa

Prosenttilukumuotoinen tase	2020	2019	2018	2017	2016
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	0 %	0 %	1 %	3 %	2 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0 %	0 %	1 %	3 %	2 %
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	3 %	3 %	5 %	0 %	10 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	3 %	3 %	5 %	0 %	10 %
Sijoitukset					
Sisäiset osakkeet ja osuudet	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Sisäiset saamiset	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
Muut saamiset	5 %	1 %	2 %	4 %	2 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	5 %	1 %	2 %	4 %	2 %
Leasingomaisuus	7 %	7 %	13 %	19 %	10 %
Vaihtuvat Vastaavat					
Saamiset					
Myyntisaamiset	20 %	28 %	20 %	29 %	22 %
Muut sisäiset saamiset	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %
Muut saamiset	22 %	4 %	10 %	11 %	7 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	41 %	32 %	30 %	40 %	30 %
Rahat ja pankkisaamiset	43 %	57 %	49 %	33 %	46 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kuvasta 16 nähdään kohdeyrityksen pääomarakenteen tilanne. Korollisen vieraan pääoman osuus suhteessa taseen loppusummaan on hyvin pieni. Se laski tarkastelukauden aikana yhdeksästä prosentista nolnaan. Vuonna 2020 Yritys Oy:llä ei ollut lainkaan korollista vierasta pääomaa. Suuri osa kohdeyrityksen pääomarakenteesta koostui omasta pääomasta. Oma pääoma vaihteli 40 prosentista 53 prosenttiin tarkastelukausten aikana. Toinen suuri osa pääomarakenteesta koostuu ostoveloista ja muista veloista. Nämä vaihtelivat 31 prosentista 53 prosenttiin tarkastelukausten aikana. Yritys Oy:n hyvästä pääomarakenteesta kertoo se, että suuri osa pääomarakenteesta koostuu omasta pääomasta, eikä korollista vierasta pääomaa juuri ole.

Kuva 16 Prosenttilukumuotoinen tase, vastattavaa

VASTATTAVAA	2020	2019	2018	2017	2016
Oma pääoma					
Osakepääoma	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %
Kertyneet voittovarot	34 %	12 %	8 %	51 %	17 %
Tilikauden tulos	5 %	40 %	44 %	4 %	29 %
Taseen oma pääoma yhteensä	40 %	53 %	52 %	55 %	46 %
Oman pääoman oikaisut	0 %	0 %	-3 %	-4 %	-2 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	40 %	53 %	49 %	51 %	44 %
Vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	0 %	1 %	3 %	0 %	7 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0 %	1 %	3 %	0 %	7 %
Leasingvastuut	7 %	7 %	13 %	19 %	10 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	0 %	1 %	2 %	0 %	2 %
Ostovelat	13 %	18 %	12 %	9 %	11 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	40 %	20 %	21 %	22 %	27 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	53 %	40 %	35 %	31 %	39 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	60 %	47 %	51 %	49 %	56 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Seuraavaksi tarkastellaan Yritys Oy:n trendianalyysiä. Trendianalyysi tuloslaskelmasta saatiin suhteuttamalla vuosien 2020-2017 erät vuoteen 2016. Liikevaihto oli lähes sama tarkastelukauden ensimmäisenä ja viimeisenä vuonna. Samassa ajassa henkilöstökulut nousivat 24 prosenttia ja ulkopuoliset kulut 51 prosenttia, kun taas liiketoiminnan muut kulut pysyivät lähes samana. Tilikauden tulos putosi 2016 vuodesta 86 prosenttia vuoteen 2020. Suuret henkilöstökulut ja ulkopuolisten palveluiden kulut olivat syynä heikkoon tulokseen vuonna 2020.

Kuva 17 Trendianalyysi, tuloslaskelma

Tuloslaskelman trendianalyysi	2020	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	100 %	122 %	81 %	74 %	100 %
Liiketoiminnan muut tuotot	413 %	621 %	398 %	257 %	100 %
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	102 %	124 %	83 %	75 %	100 %
Aine- ja tarvikekäyttö	0 %	100 %			
Ulkopuoliset palvelut	151 %	126 %	69 %	91 %	100 %
Henkilöstökulut	124 %	114 %	76 %	94 %	100 %
Liiketoiminnan muut kulut	101 %	108 %	73 %	82 %	100 %
KÄYTTÖKATE	16 %	162 %	124 %	12 %	100 %
Suunnitelman mukaiset poistot	21 %	42 %	68 %	39 %	100 %
LIIKETULOS	16 %	177 %	131 %	8 %	100 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	0 %	5 %	1 %	100 %	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	15 %	24 %	24 %	56 %	100 %
Tuloverot ja muut välittömät verot	14 %	179 %	131 %	9 %	100 %
NETTOTULOS	16 %	178 %	132 %	8 %	100 %
Satunnaiset kulut	0 %	100 %			
KOKONAISTULOS	16 %	168 %	132 %	8 %	100 %
TILIKAUDEN TULOS	16 %	168 %	132 %	8 %	100 %

Trendianalyysi taseesta saatiin suhteuttamalla vuosien 2020-2017 erät vuoteen 2016. Vastaavaa-puolella huomataan, että kaikki muut erät ovat pienentyneet, paitsi muut saamiset ovat melkein kolminkertaistuneet vuodesta 2016 vuoteen 2020. Vastattavaa puolella oma pääoma laski 15 prosenttia tarkastelukauden aikana ja kertyneet voittovarot melkein kaksinkertaistuivat. Korollinen vieras pääoma väheni 100 prosenttia, joten velkaa ei enää ollut viimeisellä tarkastelukaudella. Ostovelat puolestaan kasvoivat 11 prosenttia ja korottomat lyhytaikaiset velat kasvoivat 42 prosenttia. Loppujen lopuksi vieraspääoma oli lähes sama tarkastelukauden alussa sekä lopussa. Taseen loppusumma vaihteli tarkastelukauden aikana, mutta tarkastelukauden ensimmäisenä ja viimeisenä vuonna eroa oli vain kuusi prosenttia.

Kuva 18 Trendianalyysi, tase

Taseen trendianalyysi	2020	2019	2018	2017	2016
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet			23 %	95 %	100 %
Aineettomat hyödykkeet yhteensä			23 %	95 %	100 %
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	28 %	40 %	47 %	2 %	100 %
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	28 %	40 %	47 %	2 %	100 %
Sijoitukset					
Muut saamiset	203 %	71 %	71 %	100 %	100 %
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	203 %	71 %	71 %	100 %	100 %
Leasingomaisuus	71 %	83 %	116 %	124 %	100 %
Vaihtuvat Vastaavat					
Saamiset					
Myyntisaamiset	86 %	154 %	80 %	87 %	100 %
Muut sisäiset saamiset	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Muut saamiset	272 %	71 %	124 %	99 %	100 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	131 %	130 %	89 %	88 %	100 %
Rahat ja pankkisaamiset	89 %	152 %	96 %	47 %	100 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	94 %	122 %	89 %	65 %	100 %
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Osakepääoma	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Kertyneet voittovarot	194 %	88 %	45 %	197 %	100 %
Tilikauden tulos	16 %	168 %	132 %	8 %	100 %
Taseen oma pääoma yhteensä	81 %	139 %	100 %	77 %	100 %
Oman pääoman oikaisut	0 %	0 %	116 %	116 %	100 %
Oikaistu oma pääoma yhteensä	85 %	146 %	99 %	75 %	100 %
Vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	0 %	13 %	39 %	0 %	100 %
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0 %	13 %	39 %	0 %	100 %
Leasingvastuut	71 %	83 %	116 %	124 %	100 %
Korolliset lyhytaikaiset velat	0 %	91 %	90 %	0 %	100 %
Ostovelat	111 %	209 %	99 %	53 %	100 %
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	142 %	91 %	69 %	53 %	100 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	126 %	123 %	78 %	50 %	100 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	101 %	103 %	80 %	57 %	100 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	94 %	122 %	89 %	65 %	100 %

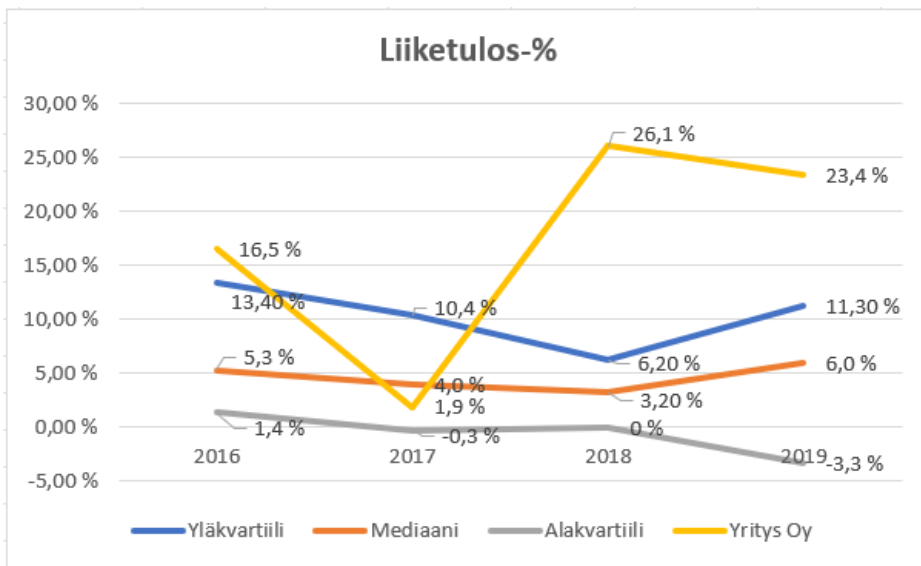
4.4 Toimialavertailu

Toimialavertailussa aiemmin laskettuja tunnuslukuja verrataan muihin Yritys Oy:n kanssa samalla toimialalla olevien yritysten tunnuslukuihin. Tunnuslukuaineisto, joka on liitteenä, haettiin Finnveran tilinpäätöstilastosta. Toimialavertailu suoritetaan tilikausilta 2016-2019, koska tutkimushetkellä ei oltu vielä julkaistu vuoden 2020 tilastoja. Tunnuslukuaineistossa on ilmoitettu tunnuslukujen mediaani, alakvartiili ja yläkvartiili. Mediaani on arvojen keskimäinen luku eli lukuja on yhtä paljon mediaanin ala- ja yläpuolella. Tarkemman kuvan saamiseksi on määritelty myös ylä- ja alakvartiili. Aineistossa on yläkvartiilia suurempia arvoja 25 prosenttia ja alakvartiilia pienempiä arvoja on 25 prosenttia. (Tilastokeskus, n.d) Finnveran tilinpäätöstilastojen havaintoyrityksien lukumäärä vaihteli 16:sta 23 yritykseen tarkasteuvuodesta riippuen, joten havaintopohja ei ole kovin laaja.

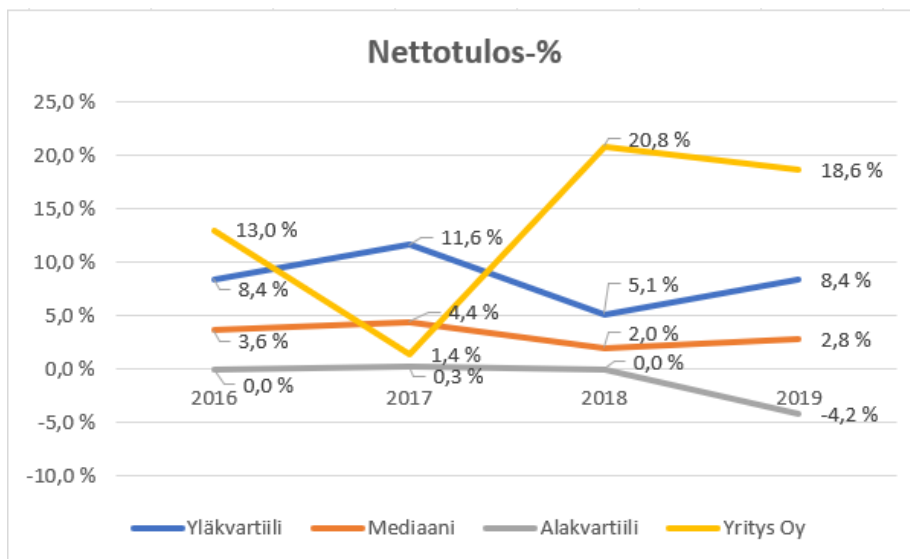
Tämän opinnäytetyön toimialavertailussa on toimialana numero 411, rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen. Toimialavertailussa kannattavuuden tunnusluvuista tutkitaan liiketulos- ja nettotulosprosenttia sekä sijoitetun pääoman tuotto prosenttia. Vakavaraisuuden tunnusluvuista omavaraisuusastetta ja maksuvalmiuden tunnusluvuista quick rationia. Lisäksi muista tunnusluvuista tutkitaan liikevaihdon muutosprosenttia sekä liikevaihtoa/henkilö.

Yritys Oy:n liiketulos- ja nettotulosprosentti sekä sijoitetun pääoman tuotto prosentti käyttäytyivät kaikki samalla tavalla kohdekausien aikana. Nämä tunnusluvut olivat vuonna 2016 hieman yläkvartiilin yläpuolella. Vuonna 2017 kaikki tunnusluvut olivat mediaanin ja alakvartiilin välissä ja vuosina 2018-2019 yläkvartiilin yläpuolella. Vuonna 2017 toimialan nettotulosprosentti ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti nousivat 2016 arvoista, mutta Yritys Oy:n vastaavat laskivat. Voidaan siis ajatella, että kohdeyrityksen heikko vuosi 2017 oli yrityskohtainen notkahdus, eikä koko toimialaa koskeva.

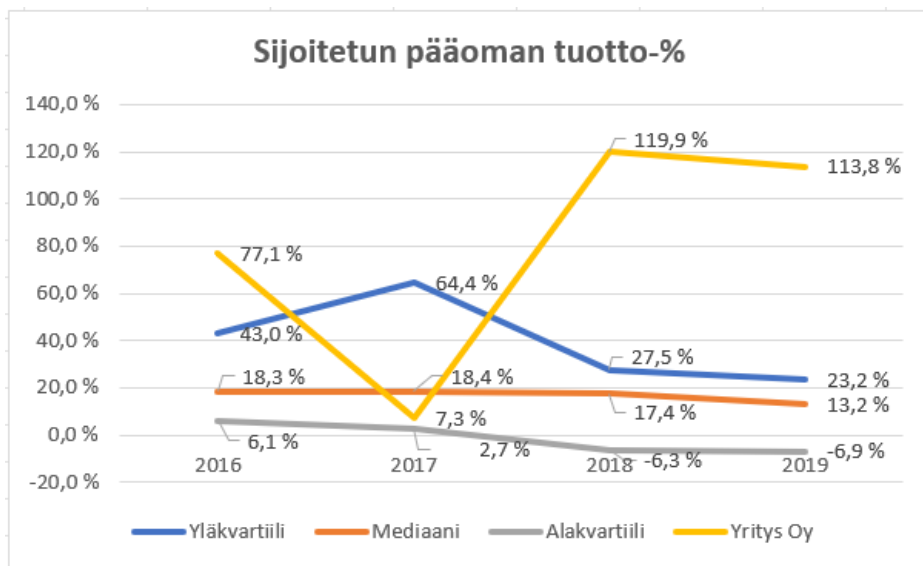
Kuva 19 Liiketulosprosentti toimialaan verrattuna

Kuva 20 Nettotulosprosentti toimialaan verrattuna

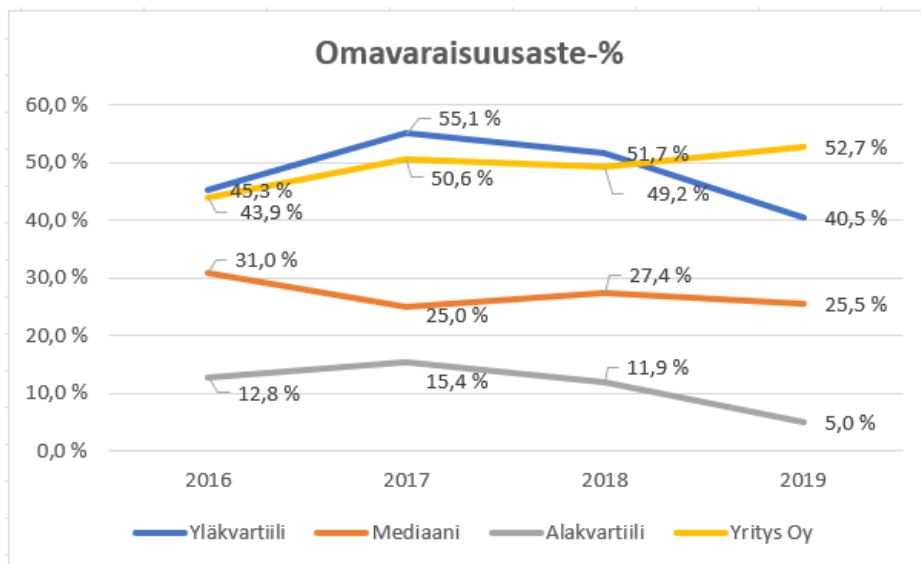

Kuva 21 Sijoitetun pääoman tuotto-% toimialaan verrattuna

Yritys Oy:llä oli omavaraisuusaste vähän alle yläkvartiilin vuodet 2016-2018 ja yläkvartiilin yläpuolelle se nousi vuonna 2019. Samana vuonna toimialan omavaraisuusaste oli laskusuunnassa.

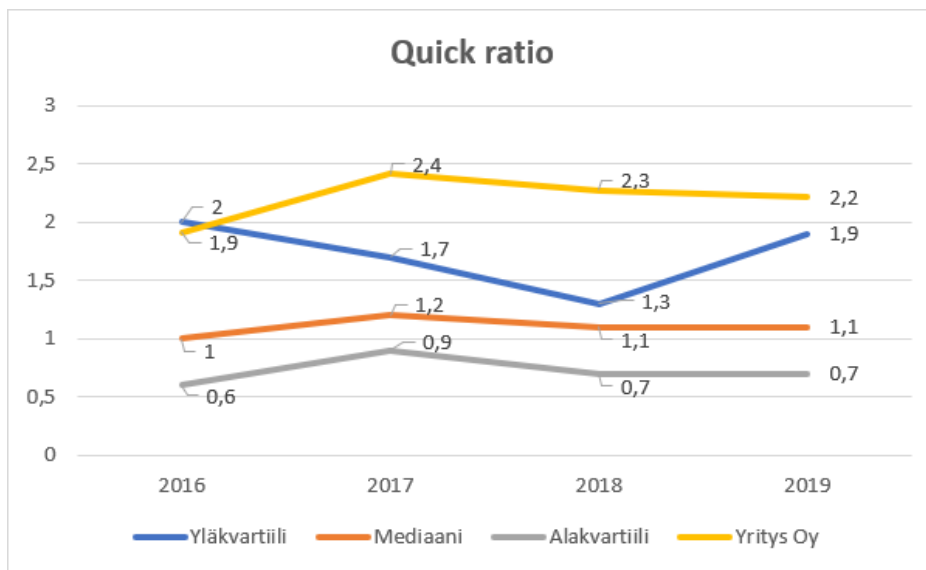
Kuva 22 Omavaraisuusaste-% toimialaan verrattuna

Tarkastelukaudella Yritys Oy:n quick ration on ollut yläkvartiilin yläpuolella koko ajan.

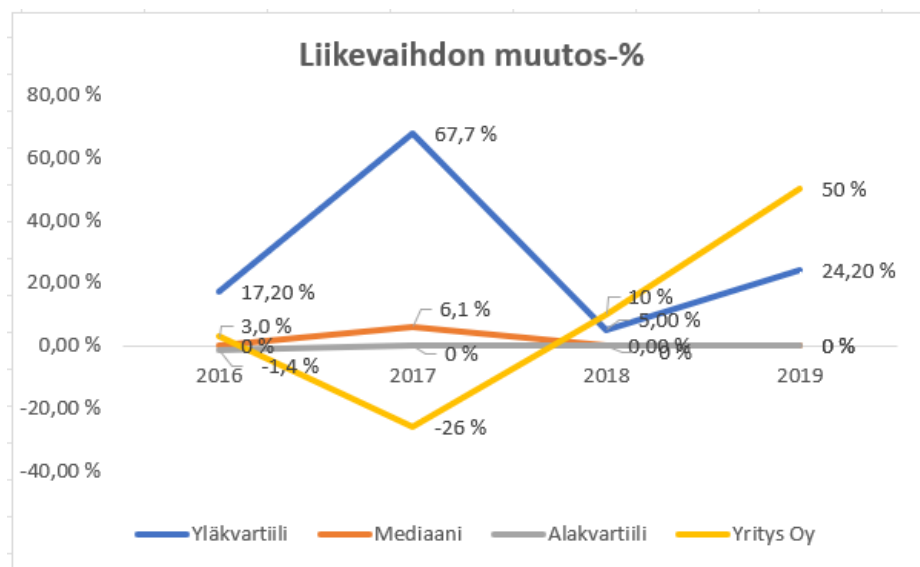
Toimialaan nähden Yritys Oy:llä on erinomainen maksuvalmius.

Kuva 23 Quick ratio toimialaan verrattuna

Liikevaihdon muutosprosentti on kohdeyrityksellä ollut vähän mediaanin yläpuolella vuonna 2016. Tämän jälkeen tuli iso pudotus alakvartiilin alapuolelle vuonna 2017. Seuraavat vuodet 2018-2019 muutosprosentti ylsi yläkvartiilin yläpuolelle.

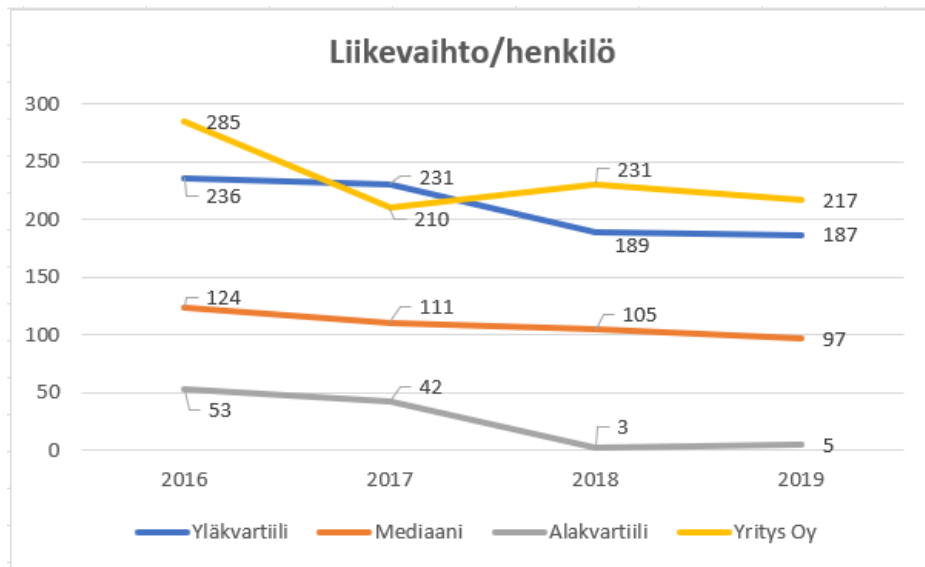
Kuva 24 - Liikevaihdon muutosprosentti toimialaan verrattuna

Liikevaihto/henkilö oli Yritys Oy:llä koko tarkastelukauden yläkvartiilin yläpuolella, lukuunottamatta vuotta 2017, jolloin arvo laski yläkvartiilin alapuolelle. Liikevaihto/henkilö oli silti reilusti yli mediaanin ja henkilöstöä voidaan pitää tuottavana tämän tunnusluvun

mukaan. Huomioon on kuitenkin otettava se, että vuokratyövoimaa ja alihankkijoita on käytetty ja tämä voi vääristää jonkin verran lukemia. Voidaan tosin olettaa, että ainakin osassa vertailuyrityksiä on käytetty niin ikään alihankkijoita.

Kuva 25 Liikevaihto/henkilö toimialaan verrattuna

Lukuunottamatta vuotta 2017 Yritys Oy:n lähes kaikki tunnusluvut sijoituivat toimialavertailussa yläkvartiiliin. Kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksukyvyn tunnuslukujen valossa kohdeyrityksellä menee toimialaan nähden hyvin.

5 Johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää Yritys Oy:n kannattavuutta ja taloudellista tilannetta. Tarkastelukaudeksi valittiin yrityksen viisi viimeisintä tilikautta, jotka sijoituivat vuosien 2016-2020 välille. Kannattavuuden ja taloudellisen tilanteen selvittämistä varten tehtiin ensin yrityksen tilinpäätöksistä oikaistut tuloslaskelmat ja taseet. Seuraavaksi laskettiin oikaistujen tilinpäätöstietojen pohjalta keskeisiä kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Lisäksi kohdeyritykselle laadittiin prosenttilukumuotoinen tilinpäätös ja trendianalyysi. Tämän jälkeen vertailtiin Yritys Oy:n tunnuslukuja saman toimialan yritysten keskiarvoisiin tunnuslukuihin Finnveran tilinpäätöstilastoja hyväksi käyttäen.

Tunnuslukuanalyysissä kannattavuuden mittareina olivat liiketulosprosentti, nettotulosprosentti, sijoitetun pääoman tuotto prosentti sekä oman pääoman tuotto prosentti. Kaikkien tunnuslukujen arvot olivat hyvällä tasolla muina vuosina paitsi 2017 ja 2020. Vuoden 2017 sopeutustoimet henkilökunnassa näkyvät varsinkin vuoden 2018 kannattavuudessa. Aikaisempiin vuosiin verrattuna alhaiset henkilöstökulut ja ulkopuolisten palveluiden kulut saivat tilikauden 2018 tuloksen nousemaan huomattavasti. Vuonna 2019 henkilöstö lisääntyi kolmella ja täten henkilöstökulut nousivat huomattavasti, samoin kuin ulkopuolisten palveluiden käyttö. Samana vuonna liikevaihto oli huomattavasti parempi kuin aikaisempina vuosina ja tilikauden tulos oli paras tarkastelukauden tilikausista. Vuonna 2020 henkilöstökulujen ja ulkopuolisten palveluiden kulut jatkoivat kasvuaan, mutta liikevaihto laski vuodesta 2019. Näin ollen 2020 vuoden tulos oli pieni. Positiivista on se, että heikkoinakin vuosina tilikauden tulokset eivät menneet miinukselle. Toimialaan nähden Yritys Oy:n kannattavuus on ollut erinomaisella tasolla pois lukien vuosi 2017. Tässä pitää huomioida se, ettei vuoden 2020 toimialavertailua voitu suorittaa. Yritys Oy:llä on kaikki edellytykset toimia kannattavasti tulevaisuudessa. Henkilöstökulujen ja ulkopuolisten palveluiden ollessa suurin kuluerä, pitäisi ne suhteuttaa liikevaihtoon. Toisaalta, jos yrityksellä on osaava ja hyvä henkilökunta, ei siitä kannata luopua kevyin perustein. Henkilökunta on tärkein voimavara Yritys Oy:n toimialalla ja se mahdollistaa liikevaihdon kasvun. Yritys Oy:n toimialalla on tyypillistä myös kausittainen liikevaihdon vaihtelu, joten yksittäisistä poikkeamista ei tarvitse olla huolissaan.

Vakavaraisuuden mittareina käytettiin omavaraisuusastetta sekä nettovelkaantumisastetta. Molemmat tunnusluvut olivat erinomaiset koko tarkastelujakson ajan. Yritys Oy on kerryttänyt omaa pääomaa aiemmilta tilikausilta ja näin ollen yritys kesti hyvin kaksi tuloksellisesti heikkoa vuotta. Voidaan todeta, että Yritys Oy:n vakavaraisuus on hyvällä pohjalla.

Maksuvalmiuden mittareina käytettiin quick rationia, nettokäyttöpääomaprosenttia sekä myyntisaamisten ja ostovelkojen kiertoaikaa. Yritys Oy:n maksuvalmiutta voidaan pitää hyvänä. Toimialavertailussa kohdeyrityksen quick ration oli erittäin hyvä muihin toimialan yrityksiin verrattuna.

Yritys Oy:n kasvua mitattiin liikevaihdon muutosprosentilla sekä liikevaihdolla/henkilö. Kasvua oli muina tilikausina paitsi vuosina 2017 ja 2020. Kohdeyrityksellä on hyvät edellytykset liiketoiminnan kasvuun. Lähivuodet näyttävät mihin suuntaan yritys on menossa kasvun suhteen.

Yleisesti voidaan todeta, että Yritys Oy:n tilanne on hyvä. Vahvuutena voidaan pitää yrityksen vahvaa pääomarakennetta ja kassaa. Yritys on myös vakavarainen ja maksuvalmius on hyvä. Yritys Oy:n työtilanne on vaihdellut viimeisten viiden vuoden aikana ja tämä on vaikuttanut yrityksen kannattavuuteen. Tulevaisuudessa yrityksen on hyvä keskittyä liikevaihdon kasvattamiseen ja kannattavuuden parantamiseen. Tällä hetkellä näyttää siltä, että nämä tavoitteet voidaan saavuttaa. Yritys on laajentanut asiakaspohjaansa ja saanut kehitettyä eteenpäin yhtä liiketoiminta-alueitaan. Tämän lisäksi Yritys Oy on saanut kehitettyä uusia toimivia työkaluja oman toimintansa tarpeisiin.

Opinnäytetyön luotettavuus on kokonaisuudessaan hyvä. Kohdeyrityksen tilinpäätöksissä ei ollut esimerkiksi arvonkorotuksia, osatuloutuksia tai muita vastaavia eriä, jotka voisivat vääristää tulosta. Yritys Oy:n oikaistuja tuloslaskelmia ja taseita voidaan pitää luotettavina lähteinä. Yrityksen taloudellista asemaa on tutkittu ja mitattu useilla eri menetelmillä. Eri menetelmät antoivat saman suuntaisia tuloksia ja näin ollen analyysija voidaan pitää luotettavina. Ainut luotettavuudeltaan heikko kohta on toimialavertailu. Finnveran tilinpäätöstilastoissa havaintoyrityksiä oli korkeimmillaan 23, joten havaintopohja oli todella suppea.

Opinnäytetyö syntyi lyhyellä aikataululla ja saatujen tutkimustulosten analysointia olisi voinut tehdä syvällisemmin. Tutkimusongelmiin saatiin kuitenkin vastaukset. Saatua oppia tunnuslukujen laskemisesta ja analysoimisesta tulee varmasti hyödynnettyä tulevaisuudessa.

Lähteet

Alma Talent. (n.d.a). *Tunnuslukuopas*. Haettu 5.11.2021 osoitteesta

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/toiminnan-laajuuus/liikevaihdon-kasvu-prosenti>

Alma Talent. (n.d.b). *Tunnuslukuopas*. Haettu 15.11.2021 osoitteesta

<https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas/kannattavuus/oman-paaoman-tuotto-prosenti-roe>

Eklund, I. & Kekkonen, H. (2018). *Kannattavuuslaskennan taitajaksi*. Sanoma Pro Oy.

Ikäheimo, S., Malmi, T. & Walden, R. (2019). *Yrityksen laskentatoimi*. Talentum Media Oy.

Kallunki, J. (2014). *Tilinpäätösanalyysi*. Talentum Media Oy.

Kirjanpitolaki 1376/2016. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L3P2>

Kirjanpitolaki 1620/2015. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336#L2>

Koski, T. (2017). *Pk-yrityksen strateginen talousjohtaminen*. Helsingin Kamari Oy ja Toivo Koski.

Niskanen, J. & Niskanen, M. (2003). *Tilinpäätösanalyysi*. Edita Prima Oy.

Salmi, I. (2020). *Mitä tilinpäätös kertoo?*. Otavan Kirjapaino Oy.

Tilastokeskus. (n.d.). *Tilastokoulu*. Haettu 19.11.2021 osoitteesta

https://tilastokoulu.stat.fi/verkkokoulu_v2.xql?course_id=tkoulu_tilaj&lesson_id=3&subject_id=2&page_type=sisalto

Tomperi, S. (2020). *Käytännön kirjanpito*. Otavan Kirjapaino Oy.

Yritystutkimus ry. (2017). *Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi*. Gaudeamus.

Liite 1: Oikaistut tuloslaskelmat tilikausilta 2016-2020

OIKAISTU TULOSLASKELMA	2020	2019	2018	2017	2016
Liikevaihto	1 432 876	1 738 774	1 156 372	1 054 407	1 426 151
Liiketoiminnan muut tuotot	29 763	44 679	28 656	18 480	7 200
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 462 639	1 783 452	1 185 028	1 072 887	1 433 351
Aine- ja tarvikekäyttö	0	18 523	0	0	0
Ulkopuoliset palvelut	- 392 822	- 327 615	- 179 658	- 238 125	- 260 872
Henkilöstökulut	- 595 026	- 548 222	- 364 766	- 452 055	- 479 911
Liiketoiminnan muut kulut	- 431 994	- 460 404	- 312 335	- 351 736	- 428 079
KÄYTTÖKATE	42 797	428 689	328 269	30 970	264 488
Suunnitelman mukaiset poistot	- 5 863	- 11 870	- 19 294	- 11 088	- 28 483
LIIKETULOS	36 934	416 818	308 976	19 882	236 005
Muut korko- ja rahoitustuotot	0	4	1	89	0
Korkokulut ja muut rahoituskulut	- 318	- 515	- 512	- 1 177	- 2 119
Tuloverot ja muut välittömät verot	- 6 781	- 85 283	- 62 414	- 4 192	- 47 664
NETTOTULOS	29 834	331 025	246 051	14 602	186 223
Satunnaiset kulut	0	17 928	0	0	0
KOKONAISTULOS	29 834	313 097	246 051	14 602	186 223
TILIKAUDEN TULOS	29 834	313 097	246 051	14 602	186 223

Liite 2: Oikaistut taseet tilikausilta 2016-2020, vastaavaa

OIKAISTU TASE	2020	2019	2018	2017	2016
VASTAAVAA					
Pysyvät vastaavat					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineettomat oikeudet	0	0	3 317	13 928	14 590
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0	0	3 317	13 928	14 590
Aineelliset hyödykkeet					
Koneet ja kalusto	17 590	25 661	29 875	1 429	63 564
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	17 590	25 661	29 875	1 429	63 564
Sijoitukset					
Muut saamiset	31 949	11 128	11 128	15 702	15 702
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	31 949	11 128	11 128	15 702	15 702
Leasingomaisuus	44 695	52 307	72 988	78 310	63 038
Vaihtuvat Vastaavat					
Saamiset					
Myyntisaamiset	119 173	214 021	110 474	120 095	138 629
Muut sisäiset saamiset	0	0	0	0	4 500
Muut saamiset	129 966	33 819	59 189	47 383	47 762
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	249 138	247 840	169 663	167 478	190 892
Rahat ja pankkisaamiset	258 058	440 086	278 217	136 775	290 443
VASTAAVAA YHTEENSÄ	601 431	777 022	565 188	413 622	638 228

Liite 3: Oikaistut taseet tilikausilta 2016-2020, vastattavaa

OIKAISTU TASE	2020	2019	2018	2017	2016
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
Osakepääoma	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kertyneet voittovarot	206 693	93 598	47 548	209 946	106 684
Tilikauden tulos	29 834	313 097	246 051	14 602	186 223
Taseen oma pääoma yhteensä	239 027	409 194	296 099	227 048	295 407
Oman pääoman oikaisut	0	0	- 17 928	- 17 928	- 15 428
Oikaistu oma pääoma yhteensä	239 027	409 194	278 171	209 120	279 979
Vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	0	5 662	16 901	0	43 798
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0	5 662	16 901	0	43 798
Leasingvastuut	44 695	52 307	72 988	78 310	63 038
Korolliset lyhytaikaiset velat	0	11 239	11 127	0	12 336
Ostovelat	76 220	143 597	67 827	36 170	68 673
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	241 489	155 023	118 173	90 021	170 404
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	317 709	309 859	197 128	126 191	251 413
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	362 404	367 828	287 016	204 502	358 249
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	601 431	777 022	565 188	413 622	638 228

Liite 4: Finnveran tilinpäätöstilastot 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
411 Rakennuttaminen ja rakennushankkeiden kehittäminen				
Liikevaihdon muutos, %				
Yläkvartiili	17,2	67,7	5,0	24,2
Mediaani	0,0	6,1	0,0	0,0
Alakvartiili	-1,4	0,0	0,0	0,0
Liikevaihto/henkilö				
Yläkvartiili	236,0	231,0	189,0	187,0
Mediaani	124,0	111,0	105,0	97,0
Alakvartiili	53,0	42,0	3,0	5,0
Liiketulos, %				
Yläkvartiili	13,4	10,4	6,2	11,3
Mediaani	5,3	4,0	3,2	6,0
Alakvartiili	1,4	-0,3	0,0	-3,3
Nettotulos, %				
Yläkvartiili	8,4	11,6	5,1	8,4
Mediaani	3,6	4,4	2,0	2,8
Alakvartiili	0,0	0,3	0,0	-4,2
Sijoitetun pääoman tuotto-%				
Yläkvartiili	43,0	64,4	27,5	23,2
Mediaani	18,3	18,4	17,4	13,2
Alakvartiili	6,1	2,7	-6,3	-6,9
Omavaraisuusaste, %				
Yläkvartiili	45,3	55,1	51,7	40,5
Mediaani	31,0	25,0	27,4	25,5
Alakvartiili	12,8	15,4	11,9	5,0
Quick ratio				
Yläkvartiili	2,0	1,7	1,3	1,9
Mediaani	1,0	1,2	1,1	1,1
Alakvartiili	0,6	0,9	0,7	0,7
Myyntisaamisten kierto, pv				
Yläkvartiili	56,0	57,0	52,0	57,0
Mediaani	34,0	35,0	20,0	42,0
Alakvartiili	14,0	19,0	0,0	5,0
Ostovelkojen kierto, pv				
Yläkvartiili	34,0	169,0	73,0	61,0
Mediaani	26,0	34,0	31,0	28,0
Alakvartiili	22,0	20,0	2,0	3,0